

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură

GHIDUL FERMIERULUI PRIVIND ECOCONDIȚIONALITATEA

Ediția a IV-a

2018

COD: DPD-sv - SE

PUBLIC

Se recomandă citirea cu atenție a acestui ghid de către fermieri, pentru ca aceștia să cunoască normele privind ecocondiționalitatea pe care trebuie să le respecte, în funcție de tipul de exploatare pe care o dețin sau activitatea agricolă pe care o desfășoară!

INTRODUCERE

Ecocondiționalitatea – componentă a PAC ce condiționează acordarea sprijinului financiar din fonduri europene și naționale de respectarea de către fermieri a unor norme de bază legate de mediu, schimbări climatice, bunele condiții agricole ale terenurilor, sănătate publică, sănătatea animalelor și sănătatea plantelor, bunăstarea animalelor.

Potrivit legislației europene și naționale, **orice fermier care solicită plăți în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin prezentate mai jos trebuie să respecte aceste norme pe tot parcursul anului, pe toate parcelele agricole** din cadrul exploatarei, indiferent de mărimea acestora (inclusiv pe cele nesolicitate la plată și pe cele care nu mai sunt folosite în scopul producției).

Pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală se aplică cu prioritate cerințele specifice acestor măsuri, iar normele privind ecocondiționalitatea se aplică în raport cu angajamentele asumate în cadrul acestor măsuri.

Dacă fermierii care optează pentru *Schema pentru micii fermieri* solicită și măsurile 10, 11 sau 13, aceștia au obligația să respecte normele de ecocondiționalitate pe întreaga suprafață a exploatarei, precum și cerințele specifice măsurilor/pachetelor respective. Nerespectarea acestor condiții poate conduce la aplicarea sancțiunilor administrative conform legislației în vigoare.

Nerespectarea de către fermieri (din neglijență, din neștiință sau în mod intenționat) a normelor privind ecocondiționalitatea conduce la aplicarea sancțiunilor administrative de reducere a plăților sau excluderea de la plată, pentru unul sau mai mulți ani, după caz (art. 99 din Regulamentul 1306/2013).

Cap. I. SCHEMELE DE PLATĂ ȘI MĂSURILE DE SPRIJIN pentru care fermierii trebuie să respecte normele privind ecocondiționalitatea sunt:

A. Plăți directe:

- Schema de plată unică pe suprafață (SAPS)
- Plata redistributivă
- Plata pentru practici agricole benefice pentru climă și mediu
- Plata pentru tinerii fermieri
- Schema de sprijin cuplat

B. Măsuri compensatorii de dezvoltare rurală pentru angajamentele (din PNDR 2014-2020):

- Măsura 10 - Agromediu și climă
 - Pachetul 1 (P1) – Pajiști cu înaltă valoare naturală
 - Pachetul 2 (P2) – Practici agricole tradiționale
 - varianta 2.1 – lucrări manuale pe pajiști permanente utilizate ca fânețe

- **varianta 2.2** – lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe
- **Pachetul 3 (P3) – Pajiști importante pentru păsări**
 - **sub-pachetul 3.1 - *Crex crex*;**
 - **varianta 3.1.1** – lucrări manuale pe pajiști importante pentru *Crex-crex*
 - **varianta 3.1.2** – lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Crex-crex*
 - **sub-pachetul 3.2 - *Lanius minor* și *Falco vespertinus*;**
 - **varianta 3.2.1** – lucrări manuale pe pajiști importante pentru *Lanius minor* și *Falco vespertinus*
 - **varianta 3.2.2** – lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Lanius minor* și *Falco vespertinus*
- **Pachetul 4 (P4) – Culturi verzi**
- **Pachetul 5 (P5) – Adaptarea la efectele schimbărilor climatice**
- **Pachetul 6 (P6) – Pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea sp.*)**
- **Pachetul 7 (P7) – Terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*)**
- **Pachetul 8 (P8) – Creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon**
- **Pachetul 9 - Terenuri agricole importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*)**
 - **sub-pachetul 9.1 - terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*)**
 - **sub-pachetul 9.2 - pajiști permanente importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică**
 - **varianta 9.2.1** - lucrări manuale pe pajiști importante pentru acvila țipătoare mică
 - **varianta 9.2.2** - lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru acvila țipătoare mică
- **Pachetul 10 - Refugii ecologice pe terenuri arabile pentru speciile de păsări comune asociate terenurilor agricole**
- **Pachetul 11 - Terenuri agricole importante pentru dropie (*Otis tarda*):**
 - **sub-pachetul 11.1 - terenuri arabile importante pentru dropie (*Otis tarda*):**
 - **varianta 11.1.1** - conversia terenurilor arabile în pajiști
 - **varianta 11.1.2** - zonă de protecție pentru dropie pe teren arabil
 - **sub-pachetul 11.2 - pajiști permanente importante pentru dropie (*Otis tarda*):**
 - **varianta 11.2.1** - lucrări manuale pe pajiști importante pentru dropie
 - **varianta 11.2.2** - lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru dropie
 - **varianta 11.2.3** - lucrări cu utilaje grele pe pajiști importante pentru dropie.
- **Măsura 11 - Agricultură ecologică**
 - **Submăsura 11.1 - Sprijin pentru conversia la metodele de agricultură ecologică;**
 - **Pachetul 1 – Culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț) aflate în conversia la agricultura ecologică;**
 - **Pachetul 2 – Legume aflate în conversia la agricultura ecologică;**
 - **Pachetul 3 – Livezi aflate în conversia la agricultura ecologică;**
 - **Pachetul 4 – Vii aflate în conversia la agricultura ecologică;**
 - **Pachetul 5 – Plante medicinale și aromatice aflate în conversia la agricultura ecologică;**
 - **Pachetul 6 – Pajiști permanente aflate în conversia la agricultura ecologică;**

- **varianta 6.1** – pajiști permanente aflate în conversia la agricultura ecologică (se adresează fermierilor care nu au angajamente de agro-mediu și climă (M10), pachetul aplicându-se la nivel național în zonele cu pajiști permanente);
 - **varianta 6.2** – pajiști permanente aflate în conversia la agricultura ecologică cu angajament de agro-mediu și climă (M10) – se adresează fermierilor care au în derulare și angajamente de agro-mediu și climă (M10), aplicându-se în zonele de pajiști permanente eligibile pentru (P1, P2, P3.1, P3.2, P6, P9.2 și P11.2 ale M10. Combinarea variantei 6.2 cu unul dintre aceste pachete ale M10 pe aceeași parcelă este obligatorie.
 - **Submăsura 11.2 – Sprijin pentru menținerea practicilor de agricultură ecologică.**
 - **Pachetul 1** – Culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț) certificate în agricultura ecologică;
 - **Pachetul 2** – Legume certificate în agricultura ecologică;
 - **Pachetul 3** – Livezi certificate în agricultura ecologică;
 - **Pachetul 4** – Vii certificate în agricultura ecologică;
 - **Pachetul 5** – Plante medicinale și aromatice certificate în agricultura ecologică;
 - **Pachetul 6** – Pajiști permanente certificate în agricultura ecologică:
 - **varianta 6.1** – pajiști permanente certificate în agricultura ecologică – se adresează fermierilor care nu au angajamente de agro-mediu și climă (M10), pachetul aplicându-se la nivel național în zonele cu pajiști permanente;
 - **varianta 6.2** – pajiști permanente certificate în agricultura ecologică cu angajament de agro-mediu și climă (M10) – se adresează fermierilor care au angajamente de agro-mediu și climă, aplicându-se în zonele de pajiști permanente eligibile pentru P1, P2, P3.1, P3.2, P6, P9.2 și P11.2 ale M10. Combinarea variantei 6.2 cu unul dintre aceste pachete ale M10 pe aceeași parcelă este obligatorie.
 - **Măsura 13 - Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice**
 - **Submăsura 13.1** – Plăți compensatorii în zona montană;
 - **Submăsura 13.2** - Plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative;
 - **Submăsura 13.3** - Plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice;
 - **Măsura 8 - Investiții în dezvoltarea suprafețelor forestiere și îmbunătățirea viabilității pădurilor**
 - **Submăsura 8.1** - Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
 - **Măsura 15 - Servicii de silvo-mediu, servicii climatice și conservarea pădurilor**
 - **Submăsura 15.1** – Plăți pentru angajamente de silvo-mediu.
- C. Măsurile compensatorii de dezvoltare rurală pentru angajamentele aflate în derulare** (din PNDR 2007-2013):
- **Măsura 221 - Prima împădurire a terenurilor agricole**
- D. Măsura de restructurare/reconversie a plantațiilor viticole cu soiuri de struguri pentru vin**
- E. Sprijin cuplat în sectorul zootehnic:**
- Sprijin cuplat pentru creșterea bivolițelor de lapte (SCZ-FB)
 - Sprijin cuplat pentru creșterea ovinelor (SCZ-O)
 - Sprijin cuplat pentru creșterea caprinelor (SCZ-C)

- Sprijin cuplat pentru creșterea taurinelor din rase de carne și metișii acestora (SCZ-TC)
- Sprijin cuplat pentru vaci de lapte (SCZ-VL)
- Sprijin cuplat pentru viermi de mătase (SCZ-VM)

F. Măsura 14T (fosta măsură 215) - Plăți privind bunăstarea animalelor

- Pachetul a) - porcine
- Pachetul b) - pasăre.

CAP. II. LEGISLAȚIA PRIVIND ECOCONDIȚIONALITATEA

Ghidul fermierului privind ecocondiționalitatea nu este un act legislativ, ci un instrument de informare, menit să sprijine fermierii în cunoașterea și respectarea normelor privind ecocondiționalitatea.

Pentru aprofundarea aspectelor legate de ecocondiționalitate **este necesară studierea cu atenție a legislației**, afișată pe site-urile MADR, APIA, AFIR, MMAP, ANF și ANSVSA, iar pentru eventuale neclarități, fermierii se pot adresa centrului local/județean la care aceștia au depus cererea de plată, precum și specialiștilor de la direcțiile pentru agricultură județene - consultanță agricolă, direcțiile sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene și oficiile fitosanitare județene.

Mai jos este prezentată legislația de bază referitoare la ecocondiționalitate, iar legislația specifică fiecărei cerințe sau standard este prezentată la descrierea fiecărei norme de ecocondiționalitate.

A. Legislație europeană

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 640/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește Sistemul Integrat de Administrare și Control și condițiile pentru refuzarea sau retragerea plăților și pentru sancțiunile administrative aplicabile în cazul plăților directe, al sprijinului pentru dezvoltare rurală și al ecocondiționalității;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește Sistemul Integrat de Administrare și Control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 639/2014 al Comisiei din 11 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole

comune și de modificare a Anexei X la regulamentul menționat, cu modificările și completările ulterioare.

B. Legislație națională

Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 619/2015 pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la art. 1 alin. (2) și (3) din OUG nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015 - 2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în PNDR 2014 – 2020, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 39/2018 privind aprobarea formularului-tip al cererii unice de plată pentru anul 2018;

Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 999/2016 privind aprobarea sistemului de sancțiuni administrative pentru ecocondiționalitate aplicabil schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri începând cu anul 2016.

Definiții

Următorii termeni din cuprinsul ghidului se definesc astfel:

Arbore (copac) - orice plantă multianuală, cu excepția pomilor fructiferi, având trunchi înalt și puternic, lemnos, cu diametru de peste 10 cm, cu mai multe ramuri dezvoltate, ce formează o coroană;

Biocid - o substanță sau un amestec, condiționate într-o formă în care este furnizată utilizatorului, constând în, conținând sau generând una sau mai multe substanțe active folosite cu intenția de a distruge, descuraja, îndepărta, de a face inofensiv sau de a exercita un efect de control asupra oricărui organism dăunător, prin mijloace chimice sau biologice (Ex: diverși dezinfectanți, conservanți, produse de combatere a rozătoarelor, melcilor, păianjenilor, ș.a.).

Culturi permanente - culturile pentru care nu se practică un sistem de rotație, altele decât pajiști permanente, care ocupă terenurile pentru o perioadă de cinci ani sau mai mare și care produc recolte repetate, inclusiv pepinierele și speciile forestiere cu ciclul de producție scurt;

Deținător de animale - persoana ce are în posesie permanentă animale, în calitate de proprietar de animale și/sau proprietar de exploatație, sau are în posesie temporară animale în calitate de îngrijitor al acestora sau de persoană căreia i s-a încredințat îngrijirea lor; această categorie include, fără a se limita la conducătorii grupurilor de animale, conducătorii mijloacelor de transport în care se găsesc animale, precum și administratorii exploatațiilor comerciale, de tip

târguri sau expoziții de animale, tabere de vară, ferme de animale, centre de colectare a animalelor și abatoare (Ordinul ANSVSA nr. 40/2010);

Ecvidae - denumire generică pentru o familie de mamifere, nerumegătoare, imparicopitate (cu o singură copită), fără coarne și fără veziculă biliară, care include: calul, măgarul/asinul, bardoul, catârul;

Fânețe – pajiști permanente care, conform practicii agricole locale, sunt recunoscute ca fiind destinate recoltării de furaje pentru bovine, ovine, caprine și ecvidae. Acest lucru nu exclude utilizarea mixtă a terenurilor în decursul aceluiași an (pășune, fân și fân însilozat);

Fâșii de protecție (benzi-tampon) – suprafețe de teren înierbate, împădurite sau cultivate cu plante graminee sau leguminoase perene, situate în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață stabilite prin Legea Apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, pe care este interzisă aplicarea fertilizanților și a pesticidelor (obligatorii, conform GAEC 1);

Grup de arbori - doi sau mai mulți arbori, ce pot fi de grosimi și înălțimi diferite, care se găsesc într-un perimetru mic de teren, vizibil în LPIS pe ortofotoplanurile din anii anteriori, realizate din 2007 și care nu fac obiectul practicilor agricole;

Livadă tradițională utilizată extensiv - suprafețe de livezi tradiționale utilizate în principal ca pajiști permanente prin cosit și/sau pășunat (cod 660, 661), având dimensiunea minimă a parcelei eligibile de 0,3 ha. Densitatea pomilor este de maxim 240 pomi/ha, indiferent de specia cultivată, iar intervalele dintre pomi sunt acoperite cu specii furajere perene;

Operator economic în domeniul alimentar - reprezintă persoanele fizice sau juridice care răspund de îndeplinirea cerințelor legislației în domeniul alimentar în cadrul întreprinderii cu profil alimentar aflată sub controlul lor;

Pajiști permanente - pășuni permanente și fânețe permanente care reprezintă terenuri consacrate producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee cultivate sau spontane care nu au făcut parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatație timp de cel puțin cinci ani; această noțiune poate include și alte specii, precum arbuștii și/sau arborii, bune pentru pășunat, cu condiția ca iarba și alte plante furajere să rămână predominante;

Pajiști temporare - terenuri acoperite cu pășuni sau fânețe însămânțate pe teren arabil pentru mai puțin de 5 ani. Pajiștile temporare se încadrează la categoria de folosință teren arabil (TA);

Pârloagă - vezi „Teren necultivat”

Pericol - înseamnă un cuvânt de avertizare care indică categoriile de pericole cele mai severe reprezentate de substanțe și amestecuri (Reg. 1272/2008);

Proprietar de animale - persoanele fizice, persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale, întreprinderile familiale, asociațiile înregistrate legal sau persoanele juridice care au în proprietate animale;

Registrul exploatației - registrul ținut de deținătorii de animale în conformitate cu art. 5 din Regulamentul (CE) nr. 21/2004 și/sau art. 3 lit. d) din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1.760/2000 și/sau documentele de evidență ale exploatației cu privire la suprafața agricolă utilizată, structura culturilor, tipul și cantitatea îngrășămintelor cu azot aplicate pe terenul agricol și/sau expediate din exploatație (planul de fertilizare și borderoul de livrare), conform Codului de bune practici agricole;

Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor – registrul ținut de producătorii agricoli/utilizatorii de produse de protecție a plantelor în conformitate cu Regulamentul nr. 1107/2009, art. 67 (1), unde se evidențiază toate tratamentele fitosanitare efectuate în exploatație, specificându-se cultura, agentul de dăunare, produsul de protecție a plantelor utilizat, doza etc;

SNIIA - sistemul de identificare și înregistrare a animalelor (bovine, ovine, caprine) instituit conform Regulamentului (CE) nr. 1760/2000 și al Regulamentului (CE) nr. 21/2004;

Substanța activă - componentul activ din punct de vedere chimic al unui îngrășământ (mineral sau organic) de care plantele au nevoie în procesul de creștere și dezvoltare;

Terenuri arabile - terenuri cultivate în scopul producției de culturi sau terenuri lăsate pârloagă menținute în bune condiții agricole și de mediu, indiferent dacă terenurile respective sunt sau nu acoperite de sere sau de un mijloc de protecție fix sau mobil (art. 2, pct.(i) din Ord. MADR nr. 619/2015, cu modificările și completările ulterioare);

Teren necultivat (Pârloagă) (cod 970) - teren arabil necultivat pe durata unui an, întreținut în bune condiții agricole și de mediu, pe care se efectuează activitatea minimă așa cum este definită la art. 2 alin.(2) lit.c) din OG nr. 3/2015. Perioada în care terenul este lăsat pârloagă este de minim 6 luni într-un an calendaristic și acoperă lunile aprilie-septembrie.

Unitate Vită Mare (UVM) - unitatea de măsură standard stabilită pe baza necesarului de hrană al fiecărei specii de animale, care permite conversia diferitelor categorii de animale (art. 2, lit.c) din OUG nr. 34/2013, cu modificările și completările ulterioare) și reprezintă încărcătura sau numărul de animale ce revin la un hectar de pășune.

Zone de interes ecologic (ZIE) - zone a căror prezență este obligatorie, prin aplicarea de către fermierii care solicită plată unică pe suprafață a unor practici agricole benefice pentru climă și mediu. Aceste zone trebuie delimitate în exploatațiile care dețin teren arabil în suprafață de peste 15 ha și ele trebuie să acopere minim 5% din suprafața de teren arabil a exploatației (art. 20, alin. 1 din OUG nr. 3/2015, cu modificările și completările ulterioare);

Zone de protecție - suprafețe de-a lungul cursurilor de apă, instituite în scopul asigurării protecției albiilor, malurilor, construcțiilor hidrotehnice și îmbunătățirii regimului de curgere al apelor, conform art. 40 alin. (1) și Anexei 2 din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, zone aflate în administrarea ANAR.

ABREVIERI

AFIR	Agencia pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (fostă APDRP)
ANAR	Administrația Națională "Apele Române"
ANF	Autoritatea Națională Fitosanitară
ANIF	Administrația Națională de Îmbunătățiri Funciare
ANPM	Agencia Națională pentru Protecția Mediului
ANSVSA	Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
ANT	Ajutor Național Tranzitoriu
APIA	Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
CE	Comisia Europeană
GAEC	Bune conditii agricole si de mediu
GNM	Garda Națională de Mediu
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
LPIS	Sistemul de identificare a parcelelor agricole
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
MMGA	Ministerul Mediului și Gospodării Apelor
OUIA	Organizația utilizatorilor de apă pentru irigații
PAC	Politica Agricolă Comună
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
SAPS	Schema de Plată Unică pe Suprafață
SMR	Cerințe legale în materie de gestionare
SNIIA	Sistemul Național de Identificare și Înregistrare a Animalelor

CAP. III. NORMELE PRIVIND ECOCONDIȚIONALITATEA

Potrivit prevederilor art. 93 și 94 din *Regulamentul nr. 1306/2013*, normele privind ecocondiționalitatea cuprind:

- Cerințele legale în materie de gestionare (SMR) și
- Bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor (GAEC),

definite în baza cadrului stabilit în Anexa II la regulamentul menționat.

În anexa la *Ordinul MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/636/54/2015*, cu modificările ulterioare, sunt prevăzute normele privind ecocondiționalitatea ce trebuie respectate de fermierii care solicită sprijin financiar din fonduri europene și naționale, încadrate pe domenii și aspecte, astfel:

Domeniul: Mediu, schimbări climatice, bunele condiții agricole ale terenurilor

Aspectul: Apă

SMR 1 - Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

GAEC 1 - Crearea/menținerea benzilor tampon (fâșiilor de protecție) în vecinătatea apelor de suprafață

1. Se mențin fâșiile de protecție existente pe terenurile agricole situate în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață stabilite în conformitate cu prevederile legislației în domeniu. Lățimea minimă a fâșiilor de protecție este de 1 m pe terenurile cu panta de până la 12% și de 3 m pe terenurile cu panta mai mare de 12%, panta terenului fiind panta medie a blocului fizic adiacent cursului de apă
2. În cazul în care pe terenul agricol situat în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață nu există fâșii de protecție, fermierul are obligația înființării și menținerii acestor fâșii, în conformitate cu prevederile Codului de bune practici agricole

GAEC 2 - Respectarea procedurii de autorizare, în cazul utilizării apei pentru irigații în agricultură
Se respectă prevederile legale privind utilizarea apei pentru irigații în agricultură

GAEC 3 - Protecția apelor subterane împotriva poluării

Este interzisă poluarea apelor subterane prin deversarea directă sau prin descărcarea pe teren și infiltrarea în sol a produselor ce conțin substanțe periculoase utilizate în agricultură

Aspectul: Sol și stoc de carbon

GAEC 4 - Acoperirea minimă a solului

Pe timpul iernii, terenul arabil trebuie să fie acoperit cu culturi de toamnă și/sau să rămână nelucrat după recoltare pe cel puțin 20% din suprafața arabilă totală a fermei

GAEC 5 - Gestionarea minimă a terenului care să reflecte condițiile locale specifice pentru limitarea eroziunii

1. Lucrările solului, inclusiv semănatul, pe terenul arabil cu panta mai mare de 12%, cultivat cu plante prăsitoare, se efectuează de-a lungul curbelor de nivel.
2. Se mențin terasele existente pe terenul agricol la data de 1 ianuarie 2007

GAEC 6 - Menținerea nivelului de materie organică din sol, inclusiv interdicția de a incendia miriștile arabile

1. Floarea-soarelui nu se cultivă pe același amplasament mai mult de 2 ani consecutiv
2. Este interzisă arderea miriștilor și a resturilor vegetale pe terenul arabil, precum și a vegetației pajiștilor permanente

Aspectul: Biodiversitate**SMR 2** - Conservarea păsărilor sălbatice**SMR 3** - Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică**Aspectul: Peisaj, nivelul minim de întreținere****GAEC 7** - Păstrarea elementelor de peisaj, incluzând arborii izolați și terasele existente pe terenul agricol, luând măsuri adecvate pentru a preveni instalarea vegetației nedorite și asigurarea unui nivel minim de întreținere a terenului agricol

5. Se păstrează elementele de peisaj, incluzând arborii izolați și terasele existente pe terenul agricol.
6. Fermierii trebuie să prevină instalarea vegetației nedorite pe terenul agricol, inclusiv pe terenul agricol necultivat.
7. Pajiștile permanente se întrețin prin asigurarea unui nivel minim de pășunat de 0,3 UVM/ha și/sau prin cosirea lor cel puțin o dată pe an.

Domeniul: Sănătate publică, sănătatea animalelor și sănătatea plantelor**Aspectul: Siguranța alimentară****SMR 4** - Principii și cerințe generale ale legislației alimentare și proceduri în domeniul siguranței produselor alimentare**SMR 5** – Interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor**Aspectul: Identificarea și înregistrarea animalelor****SMR 6** – Identificarea și înregistrarea suinelor**SMR 7** – Identificarea și înregistrarea bovinelor**SMR 8** – Identificarea și înregistrarea animalelor din speciile ovină și caprină**Aspectul: Bolile animalelor****SMR 9** – Prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme de encefalopatii spongiforme transmisibile (EST)**Aspectul: Produse de protecție a plantelor****SMR 10** – Introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor**Domeniul: Bunăstarea animalelor****SMR 11** - Norme minime privind protecția vițelilor**SMR 12** - Norme minime de protecție a porcinelor**SMR 13** - Protecția animalelor de fermă

Nerespectarea de către fermieri a normelor privind ecocondiționalitatea conduce la reducerea plăților sau excluderea de la plată, la una sau mai multe scheme de sprijin, pentru unul sau mai mulți ani (conform art. 91, 97 și 99 din Regulamentul (CE) nr. 1306/2013, art. 38-40 din Regulamentul delegat (UE) nr. 640/2014, respectiv Ordinului MADR nr. 999/2016 privind aprobarea sistemului de sancțiuni administrative pentru ecocondiționalitate), **cu excepția cazurilor de forță majoră sau circumstanțe excepționale** care au împiedicat respectarea acestor norme (conf. art. 2 alin. 2 și art. 64, alin. 2 din Regulamentul nr. 1306/2013, precum și art. 30 alin.1 din OUG nr. 3/2015, cu modificările și completările ulterioare):

- decesul beneficiarului;
- incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;
- o catastrofă naturală gravă care afectează puternic exploatarea agricolă;
- distrugerea accidentală a clădirilor destinate creșterii animalelor, aflate pe exploatarea agricolă;
- o epizootie sau o boală a plantelor care afectează parțial sau integral șeptelul sau, respectiv, culturile beneficiarului;
- exproprierea întregii exploatare agricole sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

Potrivit art. 4 din Regulamentul nr. 640/2014, fermierul trebuie să notifice în scris aceste cazuri autorității competente (APIA), printr-o **Înștiințare**, în termen de 15 zile lucrătoare de la data la care beneficiarul sau succesorul său în drepturi este în măsură să trimită respectiva notificare, furnizând în același timp dovezi relevante (documente) care să justifice apariția aspectelor semnalate.

Nu se aplică sancțiuni administrative pentru nerespectarea normelor privind ecocondiționalitatea fermierilor care beneficiază de *Ajutoare Naționale Tranzitorii (ANT)*, precum și celor care participă la *Schema simplificată pentru micii fermieri* (conform art. 1, alin.(2) din Anexa 1 la Ordinul MADR nr. 999/2016 și art. 92 din Reg. 1306/2013).

Constatarea respectării sau nerespectării cerințelor privind ecocondiționalitatea se realizează prin acțiunile de control (administrativ și control clasic pe teren) desfășurate de inspectorii APIA, ANF, respectiv ANSVSA, conform prevederilor Ordinului MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/636/54 din 2015, cu modificările ulterioare, sau prin teledetecție.

Sancțiunile se stabilesc conform prevederilor Ordinului MADR nr. 999/2016 privind aprobarea sistemului de sancțiuni pentru nerespectarea normelor de ecocondiționalitate, ținând cont de următoarele aspecte: amploarea, gravitatea, persistența și repetarea neconformității, precum și dacă nerespectarea este urmare a neglijenței sau acțiunii intenționate a fermierului (art. 38 din Regulamentul (UE) nr. 640/2014):

Amploarea (extinderea) unui caz de neconformitate este determinată ținând cont, în special, de impactul neconformității, care poate fi extins și la alte exploatare sau limitat la exploatarea respectivă.

Gravitatea unui caz de neconformitate depinde în special de importanța consecințelor acesteia, ținând seama de obiectivele cerinței sau ale standardului în cauză.

Persistența unui caz de neconformitate se referă la durata pe parcursul căreia se manifestă efectele neconformității, precum și la posibilitatea de a pune capăt efectelor acesteia prin mijloace rezonabile.

Repetarea neconformității presupune **nerespectarea aceleiași norme** (cerință sau standard) **de mai multe ori în cursul unei perioade de 3 ani calendaristici consecutivi**, cu condiția ca fermierul să fi fost informat despre cazul precedent de nerespectare, iar acesta să fi avut posibilitatea, după caz, de a lua măsurile necesare pentru a remedia situația anterioară de neconformitate.

În cazul în care neconformitatea se datorează „**neglijenței**” fermierului, adică unor greșeli neintenționate comise de acesta, procentul reducerii este, de regulă, de 3%, putând fi redus la 1% sau crescut la maxim 5%, în funcție de gravitatea, amploarea și persistența consecințelor neconformității (art. 99 din Regulamentul (CE) nr. 1306/2013 și art. 39 din Regulamentul (UE) nr. 640/2014).

În caz de „**repetare**” a unei neconformități „din neglijență”, reducerea care trebuie aplicată pentru prima repetare a aceleiași neconformități constatate se triplează. Dacă se constată repetiții viitoare ale aceleiași neconformități, se înmulțește de fiecare dată cu trei rezultatul reducerii stabilite pentru repetarea precedentă, reducerea maximă nedepășind 15 % din cuantumul total al plăților calculate, beneficiarul în cauză fiind informat că, în eventualitatea unei noi constatări a aceleiași/acelorași neconformități, se consideră că acesta a acționat în **mod deliberat**.

În cazul unei neconformități **deliberate („intenție”)**, procentul reducerii este de minim 20% și se poate ajunge, în funcție de gravitatea, amploarea și persistența consecințelor neconformității, până la excluderea totală din una sau mai multe scheme de ajutor și se poate aplica pentru unul sau mai mulți ani calendaristici (art. 99 din Regulamentul nr. 1306/2013 și art. 40 din Regulamentul delegat nr. 640/2014).

Potrivit Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, „*fapta este săvârșită cu intenție când autorul prevede rezultatul faptei sale și fie urmărește producerea lui prin intermediul faptei, fie, deși nu îl urmărește, acceptă posibilitatea producerii acestui rezultat.*” Prin urmare, autorul (fermierul) cunoaște că fapta sa este urmată de o sancțiune și totuși o înfăptuiește.

Intenția poate fi apreciată/încadrată de către inspectorul de teren, urmare a constatărilor din teren și/sau de către funcționarul APIA responsabil cu instrumentarea cererii de plată, la controlul administrativ al cererii de plată.

Articolul 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/2013 - **Clauza de eludare**, precizează că „*nu se acordă niciun avantaj prevăzut în cadrul legislației agricole sectoriale persoanelor fizice sau juridice în privința cărora s-a stabilit că au fost create în mod artificial condițiile cerute în vederea obținerii acelor avantaje, contrar obiectivelor legislației respective*”.

Pentru a înțelege mai bine relevanța normelor privind ecocondiționalitatea aprobate prin **Ordinul MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/636/54 din 2015, cu modificările ulterioare**, astfel încât fermierii să le respecte, pentru a nu fi supuși sancțiunilor la plată, prezentăm mai jos obiectivele specifice și modul de aplicare pentru fiecare SMR și GAEC în parte:

I. Domeniul: Mediu, schimbări climatice, bunele condiții agricole ale terenurilor

Aspectul: Apă

SMR 1 - Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

Legislație aplicabilă:

- **Directiva nr. 91/676/CEE** din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare: art. 4 și 5;
- **Planul de acțiune** pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, aprobat prin **HG nr. 964/2000** privind aplicarea Planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare: art. 5 și 6 și anexele 3 și 4;
- **Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole**, aprobat prin **Ordinul MMGA/MADR nr. 1182/1270/2005**, cu modificările și completările ulterioare (**Codul de Bune practici agricole**), postat pentru consultare pe site-ul APIA:
<http://www.apia.org.ro/ro/materiale-de-informare/materiale-informare-anul-2018>

Poluarea cu nitrați proveniți din activități agricole a apelor de suprafață și/sau de adâncime poate fi cauzată de:

- dejecții animale semilichide și lichide;

- gunoi de grajd sub formă solidă;
- efluenți din silozuri;
- ape uzate neepurate sau insuficient epurate necolectate;
- scurgeri din depozite de îngrășăminte minerale și organice.

Dejecțiile lichide, semilichide și solide din fermele zootehnice precum și efluenții din silozuri conțin cantități mari de nutrienți (azot și fosfor), care, prin pătrunderea în corpurile de apă subterane sau de suprafață, pot avea consecințe grave asupra calității apei, afectând viața acvatică și făcându-le improprii pentru utilizarea lor ca surse de apă potabilă.

Prevederile legislației europene și naționale, precum și ale **Codului de Bune practici agricole**, aprobat prin Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor și al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 1182/1270/2005 pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare, sunt **obligatorii pentru toți fermierii** care dețin sau administrează exploatații agricole. Astfel:

Cerințe obligatorii pentru fermieri, potrivit SMR 1:

1. În scopul protecției tuturor resurselor de apă împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, conform Codului de bune practici agricole, **fermierii au următoarele obligații:**

a) să dispună de capacități de depozitare a gunoiului de grajd fără defecte structurale, a căror mărime trebuie să depășească necesarul de stocare a gunoiului de grajd, ținând seama de perioada cea mai lungă de interdicție pentru aplicarea îngrășămintelor organice pe terenul agricol. Depozitarea gunoiului de grajd se poate face în depozite permanente (sistem individual și/sau comunal) sau depozite temporare în câmp, pe terenul pe care va fi împrăștiat.

Depozitele permanente (platforme individuale/comunale amenajate corespunzător) sunt construite din beton, hidroizolate la pardoseală și prevăzute cu pereți de sprijin înalți de 2 metri, de asemenea hidroizolați, și cu praguri de reținere a efluentului și canale de scurgere a acestuia către un bazin de retenție.

Platformele trebuie amplasate la o distanță de cel puțin 100 m față de canale, râuri, iazuri sau alte corpuri de apă și la o distanță de minim 50 m față de locuințe și sursele de apă potabilă, să aibă o capacitate suficientă de stocare, să aibă drumuri de acces și să nu fie amplasate pe terenuri situate în apropierea cursurilor de apă sau cu apă freatică la mică adâncime.

Capacitatea de stocare a platformelor depinde de numărul de animale din fermă, sistemul de creștere al animalelor (cu sau fără așternut) și perioada maximă de stocare, determinată de perioada de interdicție pentru aplicarea în teren a gunoiului de grajd.

Baza platformei trebuie să aibă o înclinare de cca 2-3% spre una din marginile platformei, unde se amplasează un bazin de colectare a mustului de gunoi rezultat în timpul fermentării.

Capacitatea bazinului de colectare se stabilește în funcție de capacitatea platformei (cca 4-5 m³ pentru fiecare 100 t gunoi proaspăt) și de ritmul de evacuare a mustului de gunoi (o dată sau de mai multe ori pe an).

În unele cazuri, este necesară **depozitarea temporară pe câmp**, din motive de transport sau de capacități limitate de depozitare în gospodăria proprie, însă numai după verificarea faptului că nu există un risc de poluare a cursurilor de apă sau drenurilor din câmp, respectând următoarele cerințe referitoare la gunoiul de grajd:

- se va depozita numai pe terenul pe care va fi împrăștiat;
- cantitatea depozitată nu poate depăși cantitatea totală de gunoi de grajd care ar trebui aplicată pe întreaga suprafață a terenului, calculată pe baza standardelor privind cantitățile maxime de îngrășăminte cu azot ce pot fi aplicate pe teren;
- nu poate fi depozitat în grămezi temporare mai mult de un an de zile, fiind depozitat în fiecare an în locații diferite;
- depozitele temporare de gunoi de grajd se vor amplasa conform prevederilor Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare și ale HG nr. 930/2005 pentru aprobarea

Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică, cu modificările și completările ulterioare:

- la cel puțin 20 m de cursurile de apă, drenuri deschise;
- la cel puțin 50 m față de foraje hidrogeologice, puțuri sau izvoare ;
- la cel puțin 250 m de orice foraj sau fântână utilizată pentru furnizarea publică de apă potabilă.

- se recomandă ca la baza depozitului temporar de gunoi de grajd să fie amplasată o folie impermeabilă peste care să fie pus un pat de paie sau alte materii organice, în mod deosebit în cazul în care gunoiul de grajd prezintă un grad ridicat de umiditate. De asemenea, se recomandă ca **laturile depozitului (îndeosebi cele situate în josul pantei) să fie înconjurate de un strat de paie.**

- este interzisă realizarea grămezilor temporare de gunoi pe terenuri inundabile.

Depozitarea în câmp a gunoiului de grajd și a compostului trebuie evitată pe cât posibil, deoarece sporește riscul de pierdere a nutrienților prin scurgere la suprafață, infiltrare și volatilizare, diminuându-se astfel calitățile de fertilitate și sporind riscul de poluare.

Depozitarea și procesarea gunoiului de grajd din fermele cu un număr de animale de **până la 100 UVM** se poate face în **platforme individuale** sau **platforme comunale** (colective).

Platformele comunale de gunoi de grajd sunt foarte utile acolo unde condițiile de depozitare individuală nu există sau nu oferă suficientă siguranță, sau unde este necesară co-procesarea unor cantități mari de reziduuri organice menajere.

Pentru fermele cu **peste 100 UVM** depozitarea și procesarea gunoiului de grajd se face în conformitate cu cerințele acordului de mediu eliberat pentru ferma respectivă.

Platformele individuale

Depozitarea și procesarea gunoiului de grajd se face luând în considerare factori ca: accesibilitatea, distanța față de grajduri și locuință, pentru transportul și gestionarea eficientă și confortabilă a gunoiului de grajd, a resturilor organice și a compostului, cu risc și neplăceri minime pentru fermier și vecini.

Spațiul de depozitare trebuie amenajat la cel puțin 100 m față de canale, râuri, iazuri sau alte corpuri de apă, și la o distanță de minim 50 m față de sursele de apă potabilă.

Înainte de stabilirea locației, proprietarul trebuie să analizeze modul de curgere pe parcelă și să se asigure că instalează adăpostul pentru depozitarea bălegarului în aval față de fântâni. Locul de depozitare va avea o bază din material impermeabil cum ar fi o placă de beton sau un pat impermeabil cum ar fi polietilena cu densitate mare. **Lichidul drenat din grămadă, dacă există, trebuie colectat pe cât posibil și reintrodus în grămadă.**

Pentru o depozitare adecvată și sigură, trebuie asigurată o capacitate suficientă, care depinde în principal de numărul și speciile de animale deținute, de tipul de bălegar produs și de durata necesară de stocare.

Durata necesară de stocare depinde de managementul gunoiului de grajd după perioada de stocare în sistemele individuale de depozitare.

Indiferent de tipul de depozitare, este important să se ia următoarele măsuri necesare prevenirii pierderii materiei organice și nutrienților în apa subterană, sol sau apa de suprafață:

- depozitarea gunoiului să se facă pe un pat impermeabil sau pe un strat absorbant suficient de gros alcătuit din sol, paie, rumeguș;

- să se asigure **protecție împotriva excesului de umezeală din precipitații sau scurgere la suprafață;**

- dacă este posibil, să se prevadă un recipient cu capacitatea de cca 50 de litri pentru fiecare tonă de material pentru captarea și colectarea lichidelor drenate din gunoiul de grajd, în special în timpul precipitațiilor abundente.

Sisteme de depozitare a gunoiului de grajd în gospodărie

Există multe sisteme de depozitare și compostare eficientă și sigură a gunoiului de grajd și a reziduurilor menajere organice în gospodărie, de la cele simple și ieftine până la cele mai complexe și scumpe.

Acestea trebuie să asigure capacitatea necesară pentru depozitarea gunoiului de grajd și a reziduurilor organice pe perioada când împrăștierea este interzisă, toate sistemele trebuind să îndeplinească următoarele condiții generale:

- să protejeze solul, apa subterană și apa de suprafață împotriva infiltrațiilor nutrienților și împotriva scurgerilor de efluenți;
- să evite pe cât posibil uscarea excesivă a grămezii, prin protejarea materialelor împotriva razelor directe ale soarelui;

- să permită amestecarea materialelor la intervale regulate pentru înlesnirea proceselor de compostare;

- să fie amplasate departe de apele de suprafață, fântâni și alte zone sensibile; distanța minimă depinde de tipul de sistem de depozitare;

- să fie echipate cu un bazin de colectare a materialelor lichide, în special în timpul căderii precipitațiilor;

Adăposturi din beton de dimensiuni medii

Pentru atingerea unor temperaturi de compostare suficient de mari pentru a distruge paraziții, bacteriile și semințele de buruieni, grămada de material de compostat trebuie să fie de cel puțin 1 m înălțime. Din motive practice, și pentru a menține o bună aerație, înălțimea grămezii nu trebuie să depășească 1,5 m.

Spațiile de depozitare și compostare pot fi construite din materiale diverse, atâta timp cât sistemul garantează îndeplinirea condițiilor de mai sus. Posibilele materiale sunt lemnul, plasa de sârmă, betonul sau plasticul, sau combinații dintre acestea.

Prezentăm mai jos exemple de **sisteme de depozitare individuale** ce îndeplinesc condițiile de bază, considerate fezabile în condițiile economice actuale ale spațiului rural din România, așa cum sunt prezentate în *Ghidul depozitării gunoiului de grajd în fermele individuale* (http://www.apia.org.ro/files/pages_files/Ghid_platforme_individuale.pdf).

Grămezi de compost neacoperite, cu pat de paie sau întăritură de pământ

Grămezile neacoperite sunt cea mai simplă și ieftină metodă de depozitare temporară și compostare a gunoiului de grajd și reziduurilor menajere organice. Dar în același timp ele oferă cel mai scăzut grad de protecție împotriva pierderii de nutrienți și cel mai scăzut confort de lucru.

Riscul de scurgere a nutrienților poate fi redus până la un anumit punct prin așezarea materialelor pe un pat gros de paie sau pe un strat de sol argilos compactat de cel puțin 30 cm grosime. Aceasta este o condiție absolută pentru grămezile instalate pe soluri permeabile cum ar fi cele nisipoase.

Metoda grămezilor neacoperite trebuie aplicată numai pentru perioade scurte de depozitare (ce va fi urmată de un sistem mai sigur), pentru depozitarea de cantități foarte mici de gunoi de grajd sau reziduuri, sau când mijloacele financiare ale fermierului nu permit un sistem mai bun.

Grămezi de compost neacoperite, pe folii de plastic

Riscul de infiltrare a nutrienților poate fi redus considerabil când grămezile sunt instalate peste o folie impermeabilă de plastic. Manevrarea gunoiului de grajd este îmbunătățită, dar foliile de plastic sunt fragile și adesea au viață scurtă. Foliile de calitate bună, ce oferă protecție mai bună și durată de viață mai lungă sunt relativ costisitoare.

Adăposturi din diferite materiale (lemn, lemn și plasă de sârmă, beton, plastic reciclat)

Acest tip de facilități de stocare este modular, astfel dimensiunea și numărul compartimentelor pot fi modificate în funcție de nevoi.

Compartimente din lemn pentru compost

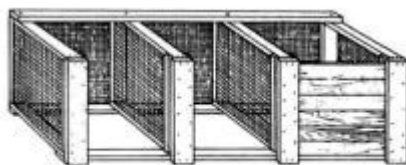

Figura 2: Construcție din lemn și plasă de sârmă

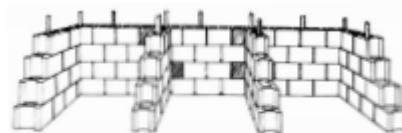

Figura 3: Construcție din beton pentru depozitare și compostare

Un sistem de rotație a două sau preferabil trei compartimente permite umplerea primului compartiment cu materiale proaspete, apoi al doilea și al treilea. La timpul când ultimul compartiment este încărcat, conținutul primului este descompus suficient pentru a fi utilizat în grădină sau pe câmp. Pentru accelerarea compostării, conținutul unui compartiment poate fi răsturnat în altul apoi în al treilea. Primul dintre ele va primi așadar întotdeauna numai material proaspăt.

Depozitarea dejecțiilor lichide

Animalele din gospodării, adăpostite în grajduri, sunt de obicei ținute pe o podea de pământ sau pietre, acoperită sau nu cu un pat de paie sau alte resturi de plante. Gunoii de grajd produs este astfel în cea mai mare parte solid și semi-solid, și poate fi depozitat și tratat așa cum a fost descris mai sus.

Animalele de fermă, în special porcii, sunt câteodată ținute pe o podea solidă de beton. Acest tip de stabulație este practicat pe scară largă în complexele zootehnice, dar câteodată și în gospodăriile cu câteva animale. În absența paielor sau a altui tip de material absorbant, gunoiul rezultat este de natură lichidă sau semi-lichidă și de aceea poate fi depozitat numai în **containere sau bazine impermeabilizate**. Chiar dacă se produc numai cantități mici și există suficiente materiale organice solide, dejecțiile lichide pot fi amestecate cu acestea în vederea obținerii compostului. De aceea, nu trebuie permis ca dejecțiile lichide să satureze masa grămezii sau să curgă libere din grămadă.

b) să respecte perioada de interdicție pentru aplicarea gunoiului de grajd pe terenul agricol, prevăzută în tabelul 7.6 din Codul de bune practici agricole, cu specificarea "îngrășăminte organice";

Această perioadă este definită prin intervalul de timp în care temperatura medie a aerului scade sub valoarea de 5°C, iar cerințele culturii față de nutrienți sunt reduse și riscul de percolare/scurgere la suprafață a azotului este mare. Gunoii de grajd se administrează de regulă toamna, la lucrarea de bază a solului (arătură cu întoarcerea brazdei), în condiții meteorologice favorabile, în special pe timp noros și cu vânt slab.

Calendarul de interdicție pentru aplicarea **îngrășămintelor organice**, potrivit Codului de bune practici agricole, este prezentat în tabelul de mai jos:

Specificare		Perioada de interdicție
Îngrășăminte organice solide	Teren arabil și pășuni	1 noiembrie - 15 martie
	Teren arabil	Culturi de toamnă Alte culturi
Îngrășăminte organice lichide	Pășuni	1 octombrie - 15 martie

c) să nu depășească cantitatea de 170 kg azot substanță activă/ha provenit din aplicarea **îngrășămintelor organice** pe terenul agricol în decursul unui an. În acest scop, trebuie să urmeze un plan de fertilizare, conform modelului de mai jos, cu respectarea standardelor privind cantitățile maxime de îngrășămintă cu azot (minerale și organice) care pot fi aplicate pe terenul agricol prevăzute în tabelele 7.4 și 7.5 din Codul de bune practici agricole și să asigure o distribuție uniformă a acestora pe teren.

Substanța activă (s.a.) este componentul activ din punct de vedere chimic al unui îngrășămintă (mineral sau organic) de care plantele au nevoie în procesul de creștere și dezvoltare.

În cazul în care planul de fertilizare se întocmește fără un studiu agrochimic, au fost evaluate cantitățile de azot total (mineral și organic) necesare realizării unei producții medii la nivel național pe ultimii 10 ani pentru principalele culturi agricole, diferențiat în funcție de panta terenului (până la 12 % și peste 12%), prezentate în tabelele de mai jos:

Standarde privind cantitățile maxime de îngrășămintă cu azot care pot fi aplicate pe terenuri cu panta până la 12%

Grâu	Porumb boabe	Alte cereale	Floarea soarelui	Rapita	Cartofi	Sfeclă de zahar	Legume	Pășuni
Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an
120	130	100	100	100	140	170	160	100

Standarde privind cantitățile maxime de îngrășămintă cu azot care pot fi aplicate pe terenuri cu panta peste 12%

Grâu	Porumb boabe	Alte cereale	Floarea soarelui	Rapiță	Cartofi	Sfeclă de zahar	Legume	Pășuni
Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an	Kg N / ha / an
90	80	80	80	80	90	120	100	80

PLAN DE FERTILIZARE
(model simplificat)

Nume/prenume fermier (denumire exploatație) _____

Domiciliu/sediu exploatație (comună, județ) _____

Cod SIRSUP _____

Anul/campania _____

Bloc fizic Nr.	Parcela		Cultura	Cantitatea de azot planificată (kg N s.a.)	Îngrășămintă cu azot aplicate						Data aplicării/ Cantitatea medie de azot aplicată (kg N s.a./ha)	
	Nr.	Suprafața (ha)			Organice			Minerale				Cantitatea de azot aplicată (kg N s.a.)
					Tip	Cantit (tone)	Azot (kg N s.a.)	Tip	Cantit (tone)	Azot (kg N s.a.)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Total exploatație	...		x	...	x	x	...	x	x

Notă privind calculul cantității de azot:

- Cantitatea de azot planificată (col. 5) înseamnă cantitatea de azot care poate fi aplicată pe terenul agricol în decursul unui an, conform standardelor privind cantitățile maxime de îngrășăminte cu azot ce pot fi aplicate pe terenul agricol, prevăzute de Codul de bune practici agricole;
- Cantitatea de azot din îngrășămintele organice aplicate (col. 8) = Cantitatea de îngrășămintele organice aplicate (col. 7) x conținutul specific de azot (kg N s.a./tonă);
- Cantitatea de azot din îngrășămintele chimice aplicate (col. 11) = Cantitatea de îngrășămintele chimice aplicate (col. 10) x conținutul specific de azot (kg N s.a./tonă);
- Cantitatea totală de azot aplicată pe terenul agricol (col. 12) = Cantitatea de azot din îngrășămintele organice aplicate (col. 8) + Cantitatea de azot din îngrășămintele chimice aplicate (col. 11);
- Cantitatea medie de azot aplicată pe unitatea de suprafață la nivel de parcelă/exploatație agricolă (kg N s.a./ha) col. 13 = Cantitatea totală de azot aplicată pe terenul agricol (col. 12) raportată la Suprafața de teren agricol fertilizată cu azot (col. 3).

Cantitatea de gunoi de grajd, capacitatea de stocare a acestuia, cantitatea de azot din gunoiul de grajd produs în fermă (presiunea nutrienților) sau cantitatea de azot din gunoiul de grajd aplicat pe terenul agricol, la nivel de fermă, se calculează în funcție de specia și categoria de animale, sistemul de creștere, efectivele de animale existente și tipul de gunoi, conform aplicației-calculator din Planul de management al nutrienților, postat pe site-ul ICPA București.

Referințe: <https://www.icpa.ro/index.shtml#>; https://www.icpa.ro/documente/planul_de_fertilizare.pdf;
https://www.icpa.ro/documente/calculator_cod_bune_practici_agricole.xls”

În cazul în care se aplică **îngrășăminte organice** de origine animală, cantitatea de azot aplicată pe teren din aceste îngrășăminte se obține prin înmulțirea numărului de animale, pe specii și categorii, cu valorile conținutului de azot din îngrășămintele organice solide/lichide prevăzute în coloanele 2-5 din tabelul 7.3 din Codul de bune practici agricole și raportarea valorii obținute la suprafața pe care se distribuie îngrășămintele organice. Valorile rezultate nu trebuie să depășească 170 kg N s.a./ha/an la nivel de exploatație.

Cantitatea de gunoi de grajd, capacitatea de stocare a acestuia, cantitatea de azot din gunoiul de grajd (presiunea nutrienților) și cantitatea de azot din gunoiul de grajd aplicat pe terenul agricol la nivelul exploatației se calculează în funcție de specia și categoria de animale, sistemul de creștere, efectivele de animale existente și tipul de gunoi, conform aplicației – calculator din Planul de management al nutrienților, postat pe site-ul ICPA București. Referințe: http://www.icpa.ro/documente/planul_de_fertilizare.pdf și www.icpa.ro, secțiunea: **Informații utile - Plan management nutrienți – Calculator - Cod Bune Practici Agricole.**

Cantitățile de îngrășămintele organice care se pot aplica anual la ha depind de cultură, de gradul de descompunere, textura solului și de alți factori zonali/locali.

Cantitatea maximă se va aplica atunci când:

- se utilizează bălegar puțin fermentat;
- se administrează pe soluri grele;
- se aplică la culturi cu perioadă lungă de vegetație;
- se aplică în zone cu nivel ridicat de precipitații.

d) în cazul exploatațiilor care practică agricultura în sistem irigat sau în care producția planificată necesită cantități mai mari de azot decât cele prevăzute de standardele privind cantitățile maxime îngrășăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol, să urmeze un plan de fertilizare întocmit pe baza studiului agrochimic, după modelul prevăzut în anexa 10 la Codul de bune practici agricole. Referințe: https://www.icpa.ro/documente/planul_de_fertilizare.pdf;

Și în acest caz, cantitatea de azot provenit din îngrășămintele organice nu trebuie să depășească 170 kg s.a./ha/an.

e) să nu aplice îngrășăminte organice sau minerale pe timp de ploaie, ninsoare și soare puternic ori pe terenuri cu exces de apă, acoperite cu zăpadă, sau dacă solul este puternic înghețat/crăpat în adâncime/săpat în vederea instalării unor drenuri/lucrări de subsolaj;

f) să asigure încorporarea în sol a îngrășămintelor organice aplicate pe terenurile arabile cu panta mai mare de 12%, în cel mult 24 de ore de la aplicarea acestora;

g) să nu aplice îngrășăminte organice sau minerale pe fâșiile de protecție existente pe terenurile agricole situate în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață sau pe terenurile agricole situate în zonele de protecție a apelor de suprafață ori în zonele de protecție sanitară și hidrogeologică a surselor de captare a apei potabile/minerale și a lacurilor terapeutice, stabilite în conformitate cu legislația în vigoare. Lățimea minimă a fâșiilor de protecție este de 1 m pe terenurile cu panta de până la 12% și de 3 m pe terenurile cu panta mai mare de 12%, panta terenului fiind panta medie a blocului fizic adiacent cursului de apă;

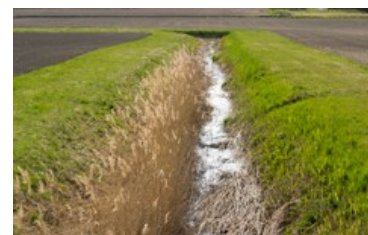
h) să întocmească la zi, să păstreze o perioadă de 5 ani și să prezinte pentru control documentele de evidență ale exploatației cu privire la suprafața agricolă utilizată, structura culturilor, efectivele de animale, tipul și cantitatea îngrășămintelor cu azot aplicate pe terenul agricol (planul de fertilizare) și documente de livrare/expediere a îngrășămintelor.

2. Fermierii care, potrivit legislației în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor, au obligația obținerii actelor de reglementare pentru activitățile pe care le desfășoară, **trebuie să dețină aceste documente** și să respecte condițiile stabilite de acestea cu privire la protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole.

GAEC 1 - Crearea/mentinerea benzilor tampon (fâșiilor de protecție) în vecinătatea apelor de suprafață

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

1. Se mențin fâșiile de protecție existente pe terenurile agricole situate în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață stabilite în conformitate cu prevederile legislației în domeniu. Lățimea minimă a fâșiilor de protecție este de 1 m pe terenurile cu panta de până la 12% și de 3 m pe terenurile cu panta mai mare de 12%, panta terenului fiind panta medie a blocului fizic adiacent cursului de apă.

2. În cazul în care pe terenul agricol situat în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață nu există fâșii de protecție, fermierul are obligația înființării și menținerii acestor fâșii, în conformitate cu prevederile Codului de bune practici agricole.

Prin ape de suprafață se înțelege: râuri, pâraie, lacuri, canale de irigare sau de drenaj, șanțuri de scurgere a apei.

Obiectivul acestui standard este protejarea apelor de suprafață împotriva poluării și a colmatării acestora.

Pentru a preveni acest fenomen, fermierii care utilizează teren agricol **sunt obligați** să înființeze fâșii de protecție în vecinătatea apelor de suprafață, conform prevederilor *Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole*, aprobat prin HG nr. 964/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Fâșiile de protecție sunt suprafețe de teren înierbate, împădurite, acoperite cu vegetație riverană sau cultivate cu plante graminee sau leguminoase perene, pe care **este interzisă utilizarea îngrășămintelor chimice și organice și a produselor de protecție a plantelor**

(erbicide, fungicide, insecticide și alte biocide), cu excepția cazurilor de distrugere **punctuală** prin erbicidare a unor buruieni-problemă: pălămidă, scaieti, brusture, ciulini.

Întreținerea fâșiilor este necesară pentru a asigura reținerea acestor materii și pentru a limita creșterea excesivă a vegetației, care poate afecta culturile învecinate.

Acest standard se aplică la nivelul întregului teritoriu al României.

GAEC 2 - Respectarea procedurii de autorizare, în cazul utilizării apei pentru irigații în agricultură

Cerință: Se respectă prevederile legale privind utilizarea apei pentru irigații în agricultură.

Obiectivul acestui standard îl constituie protejarea apelor și gestionarea eficientă a utilizării apei.

Fermierii care folosesc apă pentru irigații în agricultură vor trebui să respecte legislația în vigoare privind regimul de folosire a resurselor de apă, indiferent de forma de proprietate.

Astfel, conform prevederilor Ordinului MADR nr. 45/2017, odată cu depunerea cererii unice de plată, sau până la data limită de depunere a acesteia, fermierii trebuie să prezinte documente doveditoare ale dreptului de utilizare a apei pentru irigații, cum ar fi: autorizația de utilizare a apei pentru irigații, eliberată de către Administrația Națională "Apele Române", calitatea de membru al unei organizații ale utilizatorilor de apă pentru irigații (OUAI), contractul de irigații al OUAI încheiat cu Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare (ANIF) sau contractul de irigații încheiat între beneficiar și ANIF, după caz.

Autorizația de gospodărire a apelor se emite pentru perioada de funcționare sau exploatare a amenajării de irigații cu apă de suprafață sau subterană.

Fermierii care dețin suprafețe pe teritoriul organizațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații sau al federațiilor de organizații ale utilizatorilor de apă pentru irigații trebuie să prezinte dovada că sunt membri ai organizației sau federației respective și că organizația sau federația respectivă are contract cu furnizorul de apă.

Cei care nu sunt membri ai unei organizații sau federații vor face dovada că au teren pe teritoriul acestora și au contract de furnizare a apei cu respectiva organizație sau federație, care la rândul său, are contract cu furnizorul de apă.

Fermierii care dețin suprafețe de teren pe care aplică udări cu apă din foraje (puțuri), vor solicita de la autoritatea competentă o autorizație de folosință a apei pentru irigații și o dovadă că au contract cu furnizorul de apă. Această autorizație se solicită în funcție de debitul de apă folosit, de la Direcția Teritorială a Apelor (pentru foraje al căror debit este mai mare de 10 l/s) sau de la Sistemul teritorial de Gospodărire a Apelor (pentru foraje al căror debit este mai mic de 10 l/s).

Apa pentru irigații în agricultură poate fi din ape curgătoare, lacuri naturale sau de acumulare și din apa freatică.

Apele de suprafață sau subterane pot fi folosite liber, cu respectarea normelor sanitare și de protecție a calității apelor, pentru băut, adăpat, udat, spălat, îmbăiat și alte activități gospodărești, dacă pentru aceasta nu se folosesc instalații sau se folosesc instalații de capacitate mică, de până la 0,2 litri/secundă, destinate exclusiv satisfacerii necesităților gospodăriei proprii.

GAEC 3 - Protecția apelor subterane împotriva poluării

Cerință: Este interzisă poluarea apelor subterane prin deversarea directă sau prin descărcarea pe teren și infiltrarea în sol a produselor ce conțin substanțe periculoase utilizate în agricultură.

Obiectivul acestui standard este protecția apelor subterane împotriva poluării cu substanțe periculoase.

Substanțele periculoase utilizate în agricultură se regăsesc în conținutul următoarelor produse/grupe de produse: biocide și produse de protecție a plantelor (erbicide, fungicide, insecticide, acaricide, nematocide), regulatori de creștere, produse de uz veterinar (medicamente, substanțe antiparazitare), produse petroliere (combustibili, lubrifianți, produse derivate), azotații și fosfații din îngrășăminte și alte produse utilizate pentru dezinsecție, deratizare și decontaminare în fermă, în conformitate cu Lista substanțelor prioritare în domeniul apei, prevăzută în anexa nr. 2 la Programul de eliminare treptată a evacuărilor, emisiilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase, aprobat prin HG nr. 570/2016.

Fermierii au obligația să respecte normele tehnice privind depozitarea, manipularea și utilizarea produselor ce conțin substanțe periculoase, astfel cum sunt prevăzute de legislația specifică în domeniul gestionării substanțelor periculoase și a produselor de protecție a plantelor utilizate în agricultură.

Aceste produse trebuie păstrate în ambalaje originale, etichetele să indice clar tipul de substanțe, compoziția chimică, data fabricației, termenul de valabilitate, instrucțiuni de folosire, alte recomandări specifice privind transportul, depozitarea și manipularea;

Produsele depozitate în rezervoare (carburanți sau uleiuri industriale) trebuie depozitate pe platforme cimentate, prevăzute cu canale colectoare, pentru captarea eventualelor scurgeri, evitând în felul acesta poluarea apei freatică și a apei din puțuri;

Aspectul: Sol și stoc de carbon

GAEC 4 - Acoperirea minimă a solului

Cerință: Pe timpul iernii, terenul arabil trebuie să fie acoperit cu culturi de toamnă și/sau să rămână nelucrat după recoltare pe cel puțin 20% din suprafața arabilă totală a fermei.

Obiectivul acestui standard este reducerea eroziunii solului prin acoperirea minimă a terenului pe timpul iernii cu vegetație sau resturi vegetale.

Pentru a respecta această cerință, este necesar ca, pe timpul iernii, **cel puțin 20% din suprafața totală a terenului arabil din cadrul fermei** (nu fiecare parcelă în parte) să fie acoperită cu culturi de toamnă sau culturi perene și/sau să fie lăsată nearată peste iarnă. Terenul arabil nelucrat, **întreținut în bune condiții agricole și de mediu**, poate fi considerat ca fiind acoperit cu vegetație.

Acoperirea cu vegetație sau resturi vegetale pe timpul iernii se verifică în perioada noiembrie – decembrie, pe toate parcelele de teren arabil ale fermei, inclusiv pe parcelele cu suprafața mai mică de 0,3 ha.

Eroziunea solului, provocată de precipitațiile și vânturile din timpul iernii (îndeosebi pe terenurile în pantă sau nisipoase), se reduce semnificativ dacă arătura pentru culturile prășitoare se va executa în primăvară, și nu imediat după recoltarea culturilor, miriștea și resturile vegetale rămânând pe loc peste iarnă.

Culturi de toamnă: Grâu (*Triticum sp.*), secară (*Secale cereale*), Triticale, orz (*Hordeum sp.*), ovăz (*Avena sativa*), mazăre (*Pisum sativum*), borceag de toamnă - amestec format dintr-o

leguminoasă anuală de toamnă (măzăriche - *Vicia sp.*) și o cereală de toamnă, **rașiță** (*Brassica sp.*) ș.a.

Culturi perene: lucernă (*Medicago sativa*), trifoi (*Trifolium pratense*), sparcetă (*Onobrychis viciifolia*), ghizdei (*Lotus corniculatus*), sulfină (*Melilotus sp.*), golomăț (*Dactylis glomerata*), firuță (*Poa sp.*), raigras peren (*Lolium perenne*), festucă (*Festuca pratensis*), obsigă nearistată (*Bromus inermis*) ș.a.

Atenție!

În cazul **M 10**, suprafața care face obiectul angajamentelor corespunzătoare P4, respectiv P7 trebuie să fie diferită de suprafața aferentă respectării GAEC 4, prin urmare **P4 și P7, se pot aplica pe maxim 80% din suprafața de teren arabil aparținând unei exploatații, diferența de 20% fiind suprafața pe care este obligatorie respectarea GAEC 4.**

GAEC 5 - Gestionarea minimă a terenului care să reflecte condițiile locale specifice pentru limitarea eroziunii

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

1. Lucrările solului, inclusiv semănatul, pe terenul arabil cu panta mai mare de 12%, cultivat cu plante prășitoare, se efectuează de-a lungul curbelor de nivel.

Obiectivul acestei cerințe este reducerea eroziunii solului pe terenul arabil cu pantă mai mare de 12%.

Pentru a respecta această cerință, toate lucrările solului, **inclusiv semănatul** culturilor prășitoare, pe parcelele situate în **blocuri fizice cu panta medie mai mare de 12%**, se execută pe curba de nivel și nu perpendicular pe aceasta (din deal în vale).

Lucrările solului cuprind: lucrarea de bază (aratul), lucrările de pregătire a patului germinativ (discuitul, grăpatul, lucrarea cu combinatorul), prășitul.

Plantele prășitoare se seamănă la 40-75 cm între rânduri. Combaterea buruienilor și afânarea solului se execută, de regulă, prin lucrări de prășit mecanic între rânduri și manual, pe rând.

În prezent, tehnologiile moderne de cultivare a plantelor se bazează pe utilizarea erbicidelor pentru combaterea chimică a buruienilor, prin reducerea sau chiar excluderea totală a prășitului.

Lista principalelor plante prășitoare

Nr. crt	Denumirea plantei	Cod cultu ră	Nr. crt	Denumirea plantei	Cod cultu ră	Nr. crt	Denumirea plantei	Cod cultu ră	Nr. crt	Denumirea plantei	Cod cultu ră
1	Porumb	108	18	Soia - hibrid/soi tardiv	129	35	Mentă	211	52	Sfeclă de zahăr sprijin cuplat	3017
2	Porumb zaharat	109	19	Soia - hibrid/soi semitardiv	130	36	Anason	212	53	Sfeclă furajeră	302
3	Sorg	110	20	Porumb siloz	131	37	Alte plante medicinale si aromatice (anuale) in câmp si spatii	213	54	Legume proaspete	351

							protejate				
4	Porumb - hibrid/soi timpuriu	115	21	Fasole pentru boabe	152	38	Alte plante medicinale si aromatice (perene) in câmp si spatii protejate	2013	55	Pepeni verzi si galbeni	352
5	Porumb - hibrid/soi semitimpur iu	116	22	Fasole pentru boabe industrializar e	1527	39	Alte plante industriale	214	56	Tomate	353
6	Porumb - hibrid/soi tardiv	117	23	Linte	153	40	Arahide	215	57	Tomate câmp industriali zare	3537
7	Porumb - hibrid/soi semitardiv	118	24	Bob	154	41	Mac	216	58	Castraveti	354
8	Sorg - hibrid/soi timpuriu	119	25	Lupin	155	42	Ricin	217	59	Castraveti câmp industriali zare	3547
9	Sorg - hibrid/soi semitimpuriu	120	26	Fasolita	156	43	Susan	218	60	Cicoare	805
10	Sorg - hibrid/soi tardiv	121	27	Năut	157	44	Șofrănel	219	61	Porumb energetic	9541
11	Sorg - hibrid/soi semitardiv	122	28	Alte legumino ase pentru boabe	160	45	Cartofi timpurii, semitimpurii si de vara	251	62	Sorg zaharat energetic	9542
12	Floarea soarelui - hibrid/soi timpuriu	123	29	Floarea soarelui	201	46	Cartofi timpurii, semitimpurii si de vara- industrializare	2517	63	Anghinare energetică	9544
13	Floarea soarelui- hibrid/soi semitimpuriu	124	30	Soia	203	47	Cartofi tarzii	253	64	Sorg energetic	9550
14	Floarea soarelui- hibrid/soi tardiv	125	31	Soia	2037	48	Alte culturi de cartofi	254	65	Sfecla furajeră energetică	9551
15	Floarea soarelui- hibrid/soi semitardiv	126	32	Tutun	208	49	Cartofi pentru sămânță	255	66	Sfecla de zahăr energetică	9552
16	Soia - hibrid/soi timpuriu	127	33	Fenicul	209	50	Cartofi pentru sămânță sprjin cuplat	2557	67	Lupin energetic	9559

17	Soia - hibrid/soi semitimpuriu	128	34	Levănțică	210	51	Sfeclă de zahăr	301			
----	--------------------------------------	-----	----	-----------	-----	----	--------------------	-----	--	--	--

2. Se mențin terasele existente pe terenul agricol la data de 1 ianuarie 2007

Obiectivul acestui standard este reducerea eroziunii solului pe terenurile amenajate cu terase.

Terasarea este utilizată, în general, pentru a face posibilă agricultura pe terenurile înclinate, unde panta și adâncimea stratului de sol nu permit cultivarea plantelor. Menținerea în stare bună a teraselor reduce scurgerea apei pe versanți, asigură o mai bună reținere a apei în sol și previne eroziunea solului.

Fermierii care utilizează teren agricol amenajat cu terase și solicită plăți în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață sunt obligați să mențină terasele existente la data de 1 ianuarie 2007 și să le întrețină în bune condiții agricole și de mediu, chiar dacă nu mai sunt folosite pentru producție: taluzurile să fie înierbate, iar pe taluz și pe banchetă să distrugă buruienile care constituie vegetație nedorită.

De asemenea, trebuie preîntâmpinată formarea de rigole, ogașe, ravene, torenți, toate acestea favorizând degradarea teraselor prin scurgerea apei din precipitații.

Dacă terasele au fost distruse ca urmare a unor alunecări de teren, ploii torențiale sau alte cazuri de forță majoră, fermierul nu va fi sancționat dacă prezintă la APIA, în decurs de 10 zile lucrătoare de la producerea evenimentului, acte doveditoare în acest sens.

GAEC 6 - Menținerea nivelului de materie organică din sol, inclusiv interdicția de a incendia miriștile arabile

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

1. Floarea soarelui nu se cultivă pe același amplasament mai mult de 2 ani consecutiv.

Obiectivul acestui standard este menținerea conținutului de materie organică în sol printr-o rotație corectă a culturilor în cadrul asolamentului.

Floarea soarelui nu trebuie cultivată pe același amplasament (parcelă, subparcelă) mai mult de 2 ani consecutiv, deoarece extrage din sol cantități mari de substanțe nutritive și favorizează proliferarea unor buruieni, boli și dăunători specifici.

În situația transferului total sau parțial al exploatației, fermierul care a preluat exploatația are obligația ca la data depunerii cererii de sprijin să solicite informații de la APIA privind declarațiile de suprafață depuse în ultimii doi ani de fermierul de la care a preluat exploatația sau privind culturile găsite la controlul pe teren, dacă ferma a fost supusă controlului în ultimii 2 ani și să țină seama de avertizările pe care le oferă aplicația IPA Online la digitizarea parcelelor privind amplasarea culturii de floarea soarelui.

2. Este interzisă arderea miriștilor și a resturilor vegetale pe terenul arabil, precum și a vegetației pajiștilor permanente.

Obiectivul acestui standard este menținerea materiei organice în sol și prevenirea poluării atmosferei.

Fermierii care exploatează **teren arabil** (inclusiv pajiști temporare) nu trebuie să ardă miriștile și/sau resturile vegetale rezultate după recoltarea culturilor (paie de cereale păioase, vreji de

plante proteice sau de cartof, coceni de porumb, tulpini de floarea soarelui, rapiță, inclusiv iarba rămasă după cosirea pajiștilor temporare etc.).

De asemenea, nu trebuie arsă vegetația ierboasă sau lemnoasă de pe **pajiștile permanente**.

În cazul în care fermierul constată că o anumită suprafață a exploatației sale a fost arsă, incendiul fiind provocat de o cauză necunoscută, spre a nu fi sancționat, acesta trebuie să prezinte la centrul local/județean APIA la care a depus cererea de plată, în decurs de 10 zile lucrătoare de la producerea evenimentului, o copie după sesizarea depusă și înregistrată la poliție, la Inspectoratul județean pentru situații de urgență sau, unde este cazul, la Detașamentul de pompieri din cadrul autorităților publice locale (Primărie).

Între APIA, GNM și IGSU a fost încheiat un Protocol de colaborare al cărui scop este creșterea eficienței acțiunilor de control privind respectarea, de către fermierii care solicită sprijin financiar din fonduri europene și naționale, a acestei norme de ecocondiționalitate.

Aspectul: Biodiversitate

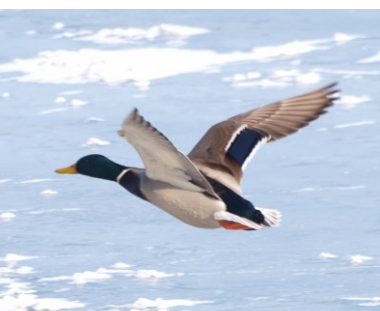
SMR 2 - Conservarea păsărilor sălbatice

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 2009/147/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice: art. 3 alin. (1), art. 3 alin. (2) lit. (b), art. 4 alin. (1), (2) și (4);
- **OUG nr. 57/2007** privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare: art. 21 alin. (4), art. 22, 28, art. 31 alin. (2), art. 33 alin. (2) și anexele nr. 3 și 4A;
- **HG nr. 1284/2007** privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare: art. 1 și anexa nr. 1.

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

1. Fermierii care dețin/administrează terenuri agricole și care desfășoară activități în perimetrul ariilor de protecție specială avifaunistică au următoarele obligații:

a) să respecte planul de management și regulamentul ariei de protecție specială avifaunistică în ceea ce privește utilizarea suprafețelor de teren cu destinație agricolă și regimul activităților agricole;

b) să urmeze procedura evaluării impactului asupra mediului/evaluării strategice de mediu/evaluării adecvate pentru proiecte sau planuri, precum și procedura de autorizare pentru activități care pot afecta în mod semnificativ aria de protecție specială avifaunistică, în conformitate cu legislația în domeniu.

2. În vederea protejării tuturor speciilor de păsări sălbatice, inclusiv a celor migratoare, atât în ariile de protecție specială avifaunistică, cât și în afara acestora, sunt interzise:

a) uciderea sau capturarea intenționată a păsărilor sălbatice, indiferent de metoda utilizată;

b) deteriorarea, distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și/sau a ouălor din natură;

c) perturbarea intenționată a păsărilor sălbatice în special în cursul perioadei de reproducere sau de maturizare, prin activități ce contravin scopului de protecție și conservare a acestora, cum ar fi: arderea vegetației, tăierea arborilor/pâlcurilor arbustive și a perdelelor agroforestiere existente pe terenul agricol sau schimbări în folosința terenurilor și în cursul apelor, precum și alte activități ce contravin scopului de protecție și conservare a ariei naturale protejate.

SMR 3 - Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică

Legislație aplicabilă:

- **Directiva CEE nr. 92/43** privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică: art. 6 alin. (1) și (2)

- **OUG nr. 57/2007** privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare: art. 21, 22, 28, art. 33 alin. (1) și anexele nr. 1-3, 4A și 4B

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

1. Fermierii care dețin/administrează terenuri agricole și care desfășoară activități în perimetrul ariilor naturale protejate au următoarele obligații:

a) să respecte planul de management și regulamentul ariei naturale protejate în ceea ce privește utilizarea suprafețelor de teren cu destinație agricolă și regimul activităților agricole;

b) să urmeze procedura evaluării impactului asupra mediului/evaluării

strategice de mediu/evaluării adecvate pentru proiecte sau planuri, precum și procedura de autorizare pentru activități care pot afecta în mod semnificativ aria naturală protejată, conform legislației în domeniu.

2. Pentru protecția speciilor de plante și animale sălbatice prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la OUG nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, care trăiesc **atât în ariile naturale protejate, cât și în afara acestora, sunt interzise:**

a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;

b) deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere ori de odihnă a animalelor sălbatice și perturbarea intenționată a animalelor sălbatice în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație, prin activități ce contravin scopului de protecție și conservare a acestora, cum ar fi: arderea vegetației, tăierea arborilor/pâlcurilor arbustive și a perdelelor agroforestiere existente pe terenul agricol, schimbări în folosința terenurilor și în cursul apelor precum și alte activități ce contravin scopului de protecție și conservare a ariei naturale protejate;

c) **recoltarea florilor și a fructelor**, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea sau distrugerea cu intenție a plantelor sălbatice în habitatele lor naturale, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic.

Aspectul: Peisaj, nivelul minim de întreținere

GAEC 7 - Păstrarea elementelor de peisaj, incluzând arborii izolați și terasele existente pe terenul agricol, luând măsuri adecvate pentru a preveni instalarea vegetației nedorite și asigurarea unui nivel minim de întreținere a terenului agricol

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

1. Se păstrează elementele de peisaj, incluzând arborii izolați și terasele existente pe terenul agricol.

Obiectivul acestei condiții este menținerea unui nivel minim de întreținere a habitatelor, prin păstrarea caracteristicilor peisajului agricol.

Arborii izolați sau grupurile de arbori existenți pe teritoriul exploatației nu trebuie tăiați fără aprobare de la ocolul silvic pe raza căruia se află exploatația, aceștia constituind zone de refugiu pentru animale în perioadele cu intemperii sau cu temperaturi ridicate.

Dacă arborii au fost distruși în urma unor fenomene naturale (furtuni, trăsnet, alunecări de teren), fermierul va înștiința în scris centrul județean/local APIA cu privire la acest fapt, în termen de 10 zile lucrătoare de la data producerii, prezentând acte doveditoare de constatare de la primărie sau Direcția pentru Agricultură Județeană (o copie a procesului verbal de constatare, adeverință sau orice alt act

doveditor eliberat de instituțiile abilitate prin lege).

Dacă zona în care se află exploatația a fost declarată zonă calamitată printr-un act normativ național, se consideră caz de forță majoră, iar fermierul nu trebuie să prezinte la APIA niciun act doveditor.

În cazul în care arborii au fost tăiați din motive întemeiate (bolnavi, uscați), fermierul va prezenta la APIA o copie a autorizației de exploatare (tăiere), eliberată înainte de tăiere, de către Ocolul silvic de stat sau privat pe raza căruia se află exploatația.

Terasarea este utilizată, în general, pentru a face posibilă agricultura pe terenurile înclinate, unde panta și adâncimea stratului de sol nu permit cultivarea plantelor. Menținerea în stare bună a teraselor reduce scurgerea apei pe versanți, asigură o mai bună reținere a apei în sol și previne eroziunea solului.

Fermierii care utilizează teren agricol amenajat cu terase și solicită plăți în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață sunt obligați să mențină terasele existente la data de 1 ianuarie 2007 și să le întrețină în bune condiții agricole și de mediu, chiar dacă nu mai sunt folosite pentru producție: taluzurile să fie înierbate, iar pe taluz și pe banchetă să se distrugă vegetația nedorită.

De asemenea, trebuie preîntâmpinată formarea de rigole, ogașe, ravene, torenți, toate acestea favorizând degradarea teraselor prin scurgerea apei din precipitații.

Dacă terasele au fost distruse ca urmare a unor alunecări de teren, ploi torențiale sau alte cazuri de forță majoră, fermierul nu va fi sancționat dacă prezintă la APIA, în decurs de 10 zile lucrătoare de la producerea evenimentului, acte doveditoare în acest sens.

Amintim că elementele de peisaj, incluzând arborii izolați și terasele existente pe terenul arabil constituie, potrivit art. 46, alin.(2) din Regulamentul nr. 1307/2013, art. 45 din Regulamentul nr. 639/2014, respectiv Ordinului MADR nr.726/2015, zone de interes ecologic (ZIE), permițând fermierilor care dețin exploatații cu peste 15 ha teren arabil să primească plată pentru practici agricole benefice pentru climă și mediu.

2. Fermierii trebuie să prevină instalarea vegetației nedorite pe terenul agricol, inclusiv pe terenul agricol necultivat.

Obiectivul acestui standard este menținerea unui nivel minim de întreținere a terenurilor agricole (indiferent de categoria de folosință, inclusiv terenurile care nu mai sunt exploatate pentru producție) prin evitarea instalării vegetației nedorite.

În contextul acestei condiții, *vegetația nedorită* este reprezentată de unele specii de plante erbacee sau lemnoase, anuale sau perene, care invadează în mod spontan terenurile agricole, diminuând capacitatea de producție a culturilor agricole. Tot în această categorie intră și unele specii vegetale de pe pajiști, fără valoare furajeră sau toxice pentru animale.

Vegetația ierboasă nedorită pe **terenul arabil** este constituită din plantele existente în flora spontană sau specii cultivate, care concurează cu plantele dintr-o anumită cultură.

Vegetația lemnoasă nedorită pe **terenul arabil** este constituită din arbuști și tufișuri specifice zonei, care împiedică executarea lucrărilor agricole, fiind plante gazdă pentru unele boli și dăunători ai plantelor de cultură.

Vegetația ierboasă nedorită de pe o **pajiște permanentă** este constituită din buruieni din flora spontană, fără valoare furajeră sau toxice pentru animale.

Vegetația lemnoasă nedorită de pe o **pajiște permanentă** este constituită din arbuști și tufișuri specifice zonei, care împiedică o bună exploatare a acesteia prin pășunat sau cosit.

Vegetația nedorită nu trebuie să domine cultura într-o proporție mai mare de 30% din suprafața parcelei, indiferent de categoria de folosință a terenului (Teren arabil, Pajiști permanente, Culturi permanente. Pentru plantațiile viticole situate pe terase, procentul de 30% se aplică atât pentru spațiul cultivat cu viță de vie, cât și pentru suprafața taluzului.

Dacă procentul de îmburuienare depășește 80% din suprafața parcelei, se consideră că parcela este neeligibilă și **se exclude de la plată**.

De asemenea, terenul agricol necultivat, unul sau mai mulți ani, pe care s-a instalat vegetația nedorită pe mai mult de 80% din suprafață, **se exclude de la plată**.

Combaterea vegetației nedorite pe **terenurile agricole necultivate**, pentru care se solicită plăți pe suprafață, se face prin discuire, cosirea vegetației sau erbicidare, înainte ca buruienile să ajungă la maturitate.

Nu se consideră "vegetație nedorită" culturile intercalate (fasole sau dovleac, semănate în cultura de porumb, rândurile de porumb semănate cu rol de protecție în culturile de pepeni, cartofii sau diferite plante furajere semănate printre pomii din livezi), precum și culturile „ascunse” (trifoiul sau lucerna, semănate în culturile de cereale: orz, orzoaică, ovăz).

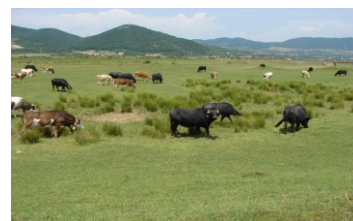
Principalele specii de buruieni care alcătuiesc vegetația nedorită pe **terenul arabil** sunt:

• **buruieni anuale:** *Abutilon theophrasti* (teișor, floarea pâinii), *Ambrosia artemisiifolia* (ambrosia, floarea pusteii sau iarba pârlagelor), *Chenopodium album* (loboda porcească), *Matricaria inodora* (mușețel nemirositor), *Setaria viridis* (mohor), *Xanthium strumarium* (cornac, scaietele popii) ș.a.

• **buruieni perene (multianuale):** *Agropyrum repens* (pirul târâtor), *Cirsium arvense* (pălămidă), *Convolvulus arvensis* (volbură), *Cynodon dactylon* (pirul gros), *Equisetum arvense* (coada calului), *Rumex acetosella* (măcriș), *Sorghum halepense* (costrei, bălur) ș.a.

• **buruieni parazite:** *Cuscuta* sp. (torțel), *Orobancha* sp. (lupoai) ș.a.

Principalele specii de buruieni care alcătuiesc vegetația nedorită pe **pajiști** (plante fără valoare furajeră sau plante toxice) sunt:

• **buruieni anuale:** *Ambrosia artemisiifolia* (ambrozia, floarea pusteii sau iarba pârlăgelor), *Matricaria inodora* (Mușețel nemirositor), *Xanthium spinosum* (dracilă, holără, scai tăăresc), *Xanthium strumarium* (cornac, cornuți, scaietele popii) ș.a.

Insistăm pe obligativitatea distrugerii speciei *Ambrosia artemisiifolia* (conform Legii nr. 62/2018 privind combaterea buruienii ambrozia), considerată ca una dintre cele mai nocive plante din lume (cu răspândire rapidă și pe teritoriul României), fiind vinovată, pe lângă diminuarea producției la speciile cultivate sau a vegetației de pe pajiști, mai ales de afecțiunile alergice grave pe care le provoacă oamenilor în perioada înfloririi, dată fiind cantitatea mare de polen produsă de plantă, dimensiunea și structura grăunciorilor de polen.

• **buruieni bienale sau perene:** *Arctium lappa* (brusture, lipan), *Artemisia absinthium* (pelin), *Carduus nutans* (scaiete, ciulin), *Conium maculatum* (cucută), *Eryngium campestre* (scaiu dracului, rostogol), *Euphorbia cyparissias* (alior, laptele câinelui), *Pteridium aquilinum* (feriga de câmp, țolul lupului), *Rumex acetosella* (măcrișul mărunț, măcrișul iepurelui), *Veratrum album* (stirigoaie, stergoaie), *Equisetum arvense* (coada calului), *Vaccinium myrtilloides* (afin) ș.a.

Vegetația nedorită pe terenurile agricole poate fi reprezentată și de alte specii de buruieni, care diferă în funcție de specificul zonei.

Pe site-ul APIA: <http://www.apia.org.ro/ro/materiale-de-informare/materiale-informare1484830750> este postat Ghidul de identificare a principalelor specii de buruieni ce constituie vegetația nedorită pe pajiști.

În ceea ce privește **vegetația lemnoasă**, unele specii, având capacitate de înmulțire și regenerare superioară ierburilor, devin concurente serioase pentru vegetația ierboasă a pajiștilor. De exemplu, arborii și arbuștii din grupa foioaselor, fiind specii cu o vivacitate foarte mare, lăstăresc foarte puternic, atât din colet (mesteacănul, carpenul, fagul), cât și din colet și rădăcini (aninul, porumbarul, măceșul, murul). Coniferele se înmulțesc numai prin sămânță, fiind mai ușor de defrișat.

O parte din arboretele existente pe **pajiștile permanente**, situate pe terenuri cu panta mai mare de 30°, cu sol mai subțire de 10 cm, precum și cele din jurul ravenelor și al ogașelor, nu se vor defrișa, pentru a se evita declanșarea proceselor de eroziune, fiind necesare ca zonă de protecție antierozională. De exemplu, ***Pinus mugo* (jipul sau jneapănul) trebuie exclus de la tăiere**, trebuie protejat și păstrat în starea în care se află, pentru faptul că el crește pe terenuri cu pante mari, cu sol superficial, protejând grohotișurile și coastele erodate, cu asociații ierboase inferioare și puțin productive (*Nardus stricta* s.a.), cu slabe perspective de îmbunătățire, cheltuielile de curățire și eliberare a terenului de material lemnos fiind mari, nerentabile.

De asemenea, sunt exceptate de la defrișare speciile lemnoase rare și cele declarate monumente ale naturii, ocrotite de lege: *Pinus silvestris* (pin silvestru), *Pinus cembra* (zâmbru), *Taxus baccata* (tisă), *Larix decidua* ssp. Carpatica (larice, zadă), *Rhododendron kotschy* (smârdar, bujor de munte). Arboretele exceptate de la defrișare se supun regimului silvic.

Pe pajiștile permanente situate pe terenuri cu panta până la 12° se poate menține un număr redus de arbori solitari (stejar, gorun, mestecăn, fag etc.) sau pâlcuri de arbori, care constituie zone de refugiu pentru animale în perioadele cu intemperii sau cu temperaturi ridicate.

Orice suprafață compactă de teren agricol dintr-o fermă, care este invadată de vegetație lemnoasă și este mai mare de 0,01 ha va fi evaluată ca teren neagricol și nu va beneficia de plăți directe sau plăți compensatorii pentru măsurile de dezvoltare rurală.

Parcellele cu **peste 100 arbori/ha** sunt considerate **neeligibile**, cu excepția **livezilor tradiționale – cod cultură 660, 661, utilizate și ca pajiști (pășuni sau fânețe)** pentru creșterea animalelor, densitatea pomilor fiind de maxim 240 pomi/ha, indiferent de specia cultivată.

3. Pajiștile permanente se întrețin prin asigurarea unui nivel minim de pășunat de 0,3 UVM/ha și/sau prin cosirea lor cel puțin o dată pe an.

Obiectivul acestui standard este evitarea deteriorării pajiștilor permanente prin măsuri de întreținere și exploatare rațională a acestora.

Fermierii care concesionează/închiriază pajiști permanente **de la consiliul local sau ADS (cod 603, 605 și 608) trebuie să asigure o încărcătură de animale de minim 0,3 UVM/ha.**

ATENȚIE! În cazul în care nu se asigură încărcătura minimă, suprafața de pajiști va fi exclusă de la plată!

Conversia diferitelor specii și categorii de animale în UVM se face conform tabelului de mai jos (Anexa II la Regulamentul nr. 808/2014):

Ratele de conversie a animalelor în „Unități Vită Mare (UVM)”

Tauri, vaci și alte bovine de mai mult de doi ani, ecvidee de mai mult de șase luni	1,0 UVM
Bovine între șase luni și doi ani	0,6 UVM
Bovine de mai puțin de șase luni	0,4 UVM
Ovine	0,15 UVM
Caprine	0,15 UVM
Scroafe reproducătoare > 50 kg	0,5 UVM
Alte porcine	0,3 UVM

Pentru a calcula încărcătura de animale pe hectar se procedează astfel: se înmulțește numărul de animale care pășunează cu coeficientul prezentat în tabelul de mai sus, iar produsul se împarte la suprafața totală de pajiște permanentă existentă în fermă (solicitată și nesolicitată la plată în cererea de plată).

Pentru pajiștile permanente aflate în proprietatea persoanelor fizice, persoanelor juridice sau a formelor asociative de proprietate (cod cultură 604, 606 607, 660 și/sau 661) fermierii trebuie să întrețină pajiștile permanente prin asigurarea unui nivel minim de pășunat de 0,3 UVM/ha în oricare din zilele perioadei de pășunat și/sau prin cosirea lor cel puțin o dată pe an. Lucrările de întreținere a pajiștilor se referă la: distrugerea vegetației nedorite, nivelarea mușuroaielor, curățarea de pietre, cioate, mărăcini, resturi vegetale uscate, inclusiv a vegetației arbustifere nevaloroase, înlăturarea excesului de apă ș.a.

Legat de întreținerea și exploatarea rațională a pajiștilor, fermierii trebuie să mai respecte următoarele:

- primăvara, să nu înceapă pășunatul prea devreme, când solul este încă umed, pentru că acesta se bătătoarește și se pot forma gropi, se distruge vegetația, iar pe terenurile în pantă se produce eroziunea solului;

- pajiștile care nu sunt pășunate în cursul unui an calendaristic se cosesc cel puțin o dată pe an, în perioada 15 iunie – 1 august. Pajiștile permanente aflate sub angajamente în cadrul pachetelor/subpachetelor/variantelor din Măsura 10 - Agro-mediu și climă, cositul se efectuează numai după datele stabilite în fișele măsurilor și trebuie efectuat până la 15 octombrie (Conform Ordinului MADR nr. 619/2015, cu modificările și completările ulterioare);

- toamna, pășunatul să înceteze cu aproximativ 25–30 de zile înainte de venirea înghețurilor permanente prognozate, informații de pe site-ul: <http://www.meteoromania.ro/anm2/>, la rubrica „Informații – Meteo România”.

Potrivit art. 2, alin. (1), lit. h) din OUG nr. 3/2015, cu modificările ulterioare, **pajiști permanente** înseamnă pășuni permanente și fânețe permanente care reprezintă terenuri consacrate producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee cultivate sau spontane care nu au făcut parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatare timp de cel puțin cinci ani; această noțiune poate include și alte specii, precum arbuștii și/sau arborii, bune pentru pășunat, cu condiția ca iarba și alte plante furajere să rămână predominante.

Pajiștile permanente pot include și alte specii, precum arbuștii și/sau arborii, utilizați și pentru pășunat, cu condiția ca iarba și alte plante furajere să rămână predominante, precum și terenurile bune pentru pășunat care fac parte din practicile și obiceiurile locului, unde, în mod obișnuit, suprafețele de pășunat nu sunt predominant acoperite cu iarbă și cu alte plante furajere erbacee.

În categoria pajiști sunt cuprinse și:

- pășunile împădurite cu consistența mai mică de 0,4 (coroanele arborilor acoperă prin proiecție 40% din suprafața parcelei, iar golurile dintre marginile coroanelor corespund restului de 60%), calculată numai pentru suprafața ocupată efectiv de vegetația forestieră;
- pășunile alpine;
- pășunile situate în zonele inundabile ale râurilor și în Lunca Dunării și Rezervația Biosferei "Delta Dunării".

Prin iarbă și alte plante furajere erbacee se înțelege toate plantele erbacee care se găsesc în mod tradițional pe pășunile și fânețele naturale sau care sunt incluse în amestecurile specifice pentru însămânțări și supraînsămânțări, din familiile de graminee și de leguminoase utilizate ca furaje în hrana animalelor erbivore, pe baza cărora se calculează producția, valoarea nutrițională a pajiștii și capacitatea de pășunat.

Potrivit art. 5, alin.1 din OUG nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente, cu modificările și completările ulterioare, **pajiștile se folosesc pentru pășunatul animalelor și producerea de furaje.**

Fermierii care dețin/administrează suprafețe de pajiști permanente trebuie să respecte prevederile ordonanței în ceea ce privește regimul de organizare, administrare și exploatare a acestora.

Schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor permanente în alte categorii de folosință este interzisă, exceptând cazurile prevăzute de lege.

Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor având categoria de folosință pajiști permanente se face numai în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

II. Domeniul: Sănătate publică, sănătatea animalelor și sănătatea plantelor

Aspectul: Siguranța alimentară

SMR 4 - Principii și cerințe generale ale legislației alimentare și proceduri în domeniul siguranței produselor alimentare

Legislație aplicabilă:

- **Regulamentul (CE) nr. 178/2002** de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de înființare a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței alimentelor, cu modificările și completările ulterioare: art. 14 și 15, art. 17 alin. (1) ⁽³⁾, art. 18, 19 și 20
- **Regulamentul (CE) nr. 852/2004** al Consiliului privind igiena produselor alimentare, cu modificările și completările ulterioare: art. 4 (1) și anexa I partea A - II 4 (g, h, j), 5 (f, h), 6 și III 8 (a, b, d, e), 9 (a-c)

- **Regulamentul (CE) nr. 853/2004** al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală: art. 3 alin. (1) și anexa III secțiunea IX capitolul 1 [I-1 b, c, d, e; I-2 a (i, ii,iii), b (i, ii), c; I-3; I-4; I-5; II-A 1, 2, 3, 4; II-B 1(a, d), 2, 4 (a, b)], anexa III secțiunea X capitolul 1 punctul 1;
- **Regulamentul (CE) nr. 854/2004** al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor specifice de organizare a controalelor oficiale privind produsele de origine animală destinate consumului uman: Anexa IV, Capitolul I și II
- **Regulamentul (CE) nr. 183/2005** de stabilire a cerințelor privind igiena furajelor: art. 5 alin. (1) și anexa I partea A (I-4 e, g; II-2 a, b, e), art. 5 alin. (5) și anexa III (1, 2), art. 5 alin. (6)
- **Regulamentul (CE) nr. 396/2005** privind conținuturile maxime aplicabile reziduurilor de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrana de origine vegetală și animală pentru animale și de modificare a Directivei 91/414/CEE: art. 18
- **Regulamentul (CE) nr. 470/2009** de stabilire a procedurilor comunitare în vederea stabilirii limitelor de reziduuri ale substanțelor farmacologic active din alimentele de origine animală, de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2377/90 al Consiliului și de modificare a Directivei 2001/82/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 726/2004 al Parlamentului European și al Consiliului: art. 14
- **Regulamentul (CE) nr. 37/2010** al Comisiei din 22 decembrie 2009 privind substanțele active din punct de vedere farmacologic și clasificarea lor în funcție de limitele reziduale maxime din produsele alimentare de origine animală: anexa

- **Legea nr. 150/2004** privind siguranța alimentelor și a hranei pentru animale - republicată: art. 15-22
- **OG nr. 4/1995** privind fabricarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar pentru combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor în agricultură și silvicultură, cu modificările și completările ulterioare
- **Norma sanitară veterinară** și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală, aprobată prin Ordinul președintelui ANSV nr. **111/2008**, cu modificările și completările ulterioare: art. 1, art. 5-10, 12 (4), 14 (2), 15, 22, 25 (5), 28 (1-2), 34 (9), 37, 38 și anexele nr. 1 și 9;
- **Norma sanitară veterinară** privind interzicerea utilizării în creșterea animalelor de fermă a unor substanțe cu acțiune hormonală sau tireostatică și a celor betaagoniste, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Ordinul președintelui ANSV nr. 199/2006, cu modificările și completările ulterioare, referitor la Registrul de consultații și tratamente: art. 1 și art. 2-6
- **HG nr. 924/2005** privind aprobarea Regulilor generale pentru igiena produselor alimentare și de aplicare a Regulamentului (CE) nr. **852/2004**: art. 1, art. 2 (1-4), art. 3-6, 9 și 10 din anexa 1
- **Norma sanitară veterinară** privind protecția animalelor de fermă, aprobată prin Ordinul președintelui ANSV nr. **75/2005**: art. 1 pct. III (5-6) din anexă
- **Norma sanitară veterinară** privind măsurile de supraveghere și control al unor substanțe și al reziduurilor acestora la animalele vii și la produsele de origine animală, aprobate prin Ordinul președintelui ANSV nr. **95/2007**: art. 9 și 10, anexa nr. 1 pct. A și B
- **Norma sanitară veterinară** privind stabilirea limitelor maxime de reziduuri de pesticide din conținutul sau de pe suprafața produselor alimentare de origine animală, aprobată prin Ordinul președintelui ANSV nr. **23/2007**, cu modificările și completările ulterioare: art. 1 și 3, anexele nr. 1 și 2
- **Ordinul președintelui ANSVSA nr. 44/2017** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare/înregistrare sanitar-veterinară a unităților ce desfășoară activități în domeniul hranei pentru animale și a mijloacelor de transport al hranei pentru animale și pentru modificarea anexei nr. 6 la Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 96/2014 privind aprobarea tarifelor aplicabile în domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, cu modificările și completările ulterioare: cap. II, cap. III, anexele nr. 1 și 2;

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

1. Fermierii care desfășoară activități de producție, prelucrare și punere pe piață a alimentelor și a hranei pentru animale au următoarele obligații generale:

- a) să pună pe piață numai alimente sigure;
- b) să pună pe piață numai alimente adecvate consumului uman;
- c) să respecte măsurile impuse de autoritatea competentă cu privire la punerea pe piață a unui aliment sau la retragerea de pe piață a acestuia, în cazul în care există suspiciunea că alimentul respectiv este nesigur;
- d) să nu introducă pe piață și să nu utilizeze în hrana animalelor de la care se obțin produse alimentare hrana pentru animale ce nu prezintă siguranță.
- e) să respecte măsurile impuse de autoritatea competentă cu privire la punerea pe piață a hranei pentru animale sau la retragerea de pe piață a acesteia, în cazul în care există suspiciunea că hrana pentru animale respectivă nu este sigură;
- f) să depoziteze și manipuleze individual și în condiții de siguranță deșeurile și substanțele periculoase, în scopul de a evita riscurile de contaminare a hranei pentru animale;
- g) să ia în considerare rezultatele oricărei analize relevante a probelor prelevate din produsele prime sau a altor probe care prezintă importanță pentru siguranța hranei pentru animale;
- h) să păstreze evidențe privind orice utilizare de produse fitosanitare și de biocide, precum și privind utilizarea de semințe modificate genetic;
- i) să păstreze evidențe privind sursa și cantitatea fiecărei intrări de furaje, precum și destinația și cantitatea fiecărei ieșiri de furaje;
- j) să păstreze evidența furnizorilor și a produselor pe care le achiziționează în scopuri alimentare sau în scopul hrănirii animalelor pentru a asigura trasabilitatea acestora;
- k) să se asigure că materialele utilizate pentru împachetare, modul de prezentare și cadrul în care sunt dispuse, precum și informațiile difuzate prin orice mijloace nu trebuie să inducă în eroare consumatorul;
- l) să poată identifica orice persoană de la care au fost aprovizionați cu un aliment, o hrană pentru animale, un animal producător de alimente sau orice substanță destinată sau prevăzută să fie încorporată într-un aliment sau o hrană pentru animale în vederea realizării trasabilității;
- m) să se asigure că hrana pentru animale introdusă pe piață este etichetată sau identificată în mod corespunzător pentru facilitarea trasabilității ei prin intermediul documentației și a informațiilor relevante, în conformitate cu prevederile legislației în domeniu;
- n) să informeze autoritatea competentă în cazul în care consideră că un produs alimentar pus pe piață poate fi dăunător pentru sănătatea consumatorilor și să ia măsurile necesare pentru a preveni riscurile pentru consumatorul final;
- o) să pună la dispoziția autorității competente informațiile solicitate în ceea ce privește acțiunile întreprinse pentru evitarea sau reducerea riscului determinat de alimentele pe care le furnizează sau le-a furnizat;
- p) în cazul în care consideră sau are motive să creadă că hrana pentru animale nu este sigură, să inițieze de îndată procedurile pentru retragerea acesteia de pe piață și să informeze despre aceasta autoritățile competente;
- q) să colaboreze cu autoritățile competente la acțiunile întreprinse pentru evitarea sau reducerea riscurilor prezentate de o hrană pentru animale pe care ei o furnizează sau au furnizat-o.
- r) să utilizeze amestecul de furaje pentru nevoile exclusive ale exploatației fără utilizarea de aditivi sau preamestecuri de aditivi, cu excepția aditivilor utilizați pentru operațiunile de însilozare; Reg. 183/2005, art. 5 pct. 1, lit. c)
- s) să își procure și să utilizeze numai furaje provenite de la unități înregistrate și/sau autorizate în conformitate cu legislația în vigoare; Reg. 183/2005, , art. 5 pct. 6

2. Fermierii care desfășoară activități în domeniul alimentar trebuie să respecte următoarele cerințe privind igiena alimentelor și a hranei pentru animale:

a) să se asigure că produsele alimentare și hrana pentru animale sunt protejate împotriva oricărei contaminări, având în vedere toate etapele de prelucrare la care produsele primare vor fi supuse;

b) să se asigure că laptele crud provine de la animale în bună stare de sănătate și care nu prezintă nici un semn de boală, care nu suferă de o infecție a aparatului genital însoțită de scurgeri, de enterită cu diaree și febră sau de o inflamație vizibilă a ugerului, care nu prezintă nici o rană a ugerului care ar putea altera laptele, nu li s-au administrat substanțe sau produse neautorizate, nu au făcut obiectul unui tratament ilegal în temeiul Directivei 96/23/CE și pentru care, în cazul administrării unor produse sau substanțe autorizate, a fost respectată perioada de așteptare prescrisă pentru aceste produse sau substanțe.

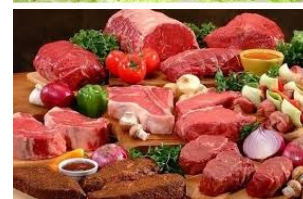
c) să se asigure că laptele crud provine de la animale care sunt testate regulat pentru tuberculoză și bruceloză și nu prezintă reacție pozitivă la aceste teste. Laptele crud de la un animal care prezintă individual o reacție pozitivă la testele profilactice privind tuberculoza sau bruceloză prevăzute în Directiva 64/432/CEE și de Directiva 91/68/CEE – nu trebuie să fie utilizat pentru consumul uman.

d) să se asigure că suprafața echipamentelor care intră în contact cu laptele (ustensile, recipiente, cisterne etc. utilizate la muls, la colectare și la transport) este ușor de curățat și, dacă este necesar, de dezinfectat și bine întreținut.

e) să se asigure că spațiile în care este depozitat, manipulat sau răcit laptele să fie situate și să fie construite astfel încât să limiteze riscurile de contaminare a laptelui, să fie separate de spațiile unde sunt adăpostite animalele și, după caz, să dispună de un echipament de refrigerare corespunzător;

f) să se asigure că mulsul este efectuat în condiții de igienă și sunt identificate animalele supuse unui tratament în urma căruia există riscul ca reziduuri de medicamente să treacă în lapte, precum și ca laptele care provine de la aceste animale înainte de încheierea perioadei de așteptare prescrise să nu fie utilizat pentru consumul uman; g) să fie disponibile buletinele de analiză privind calitatea laptelui în ceea ce privește conținutul de germeni și de celule somatice sau reziduuri de antibiotice;

h) pentru producția de ouă și produse din ouă, este necesar ca în spațiile producătorului și până la vânzarea către cumpărător, ouăle să fie ținute curate, uscate, ferite de mirosuri străine, protejate eficient contra loviturilor și ferite de acțiunea directă a soarelui.

3. Fermierii care cresc, sacrifică sau vânează animale, ori care obțin produse primare de origine animală, trebuie să respecte măsurile specifice de igienă, astfel:

- să depoziteze hrana pentru animale separat de agenții chimici și celelalte produse interzise în hrana pentru animale;
- să mențină zonele de depozitare și containerele curate și uscate și, dacă este necesar, să aplice măsuri corespunzătoare de combatere a organismelor dăunătoare;
- să curețe periodic zonele de depozitare și containerele, pentru prevenirea contaminării încrucișate nedorite;
- să depoziteze și să manipuleze deșeurile și substanțele periculoase, astfel încât să prevină contaminarea;

- e) să depoziteze furajele medicamentate și cele fără adaos de medicamente, destinate unor categorii sau specii de animale diferite, în așa fel încât să se reducă riscul hrănirii animalelor nevizate;
- f) în timpul distribuirii și hrănirii, să manipuleze hrana pentru animale astfel încât să se prevină contaminarea provocată de zonele de depozitare sau de echipamentele contaminate;
- g) să manipuleze furajele medicamentate separat de cele fără adaos de medicamente, în scopul prevenirii contaminării;
- h) să curețe periodic vehiculele pentru transportul hranei pentru animale, precum și echipamentele destinate hrănirii animalelor, în special atunci când sunt utilizate la livrarea și distribuirea furajelor medicamentate;
- i) să prevină introducerea și răspândirea bolilor contagioase transmisibile la oameni prin alimente, inclusiv luarea de măsuri de precauție la introducerea unor animale noi și raportarea suspiciunilor de focare de boli către autoritatea competentă;
- j) să utilizeze corect aditivii furajeri și produsele medicinale de uz veterinar, în conformitate cu legislația aferentă;

4. Fermierii care produc sau recoltează produse vegetale trebuie să ia măsuri adecvate de igienă, astfel:

- a) să prevină, pe cât posibil, ca animalele și dăunătorii să determine producerea contaminării;
- b) să depoziteze și să manipuleze deșeurile și substanțele periculoase, astfel încât să prevină contaminarea;
- c) să utilizeze corect produsele pentru protecția plantelor și biocidele, în conformitate cu legislația în vigoare;
- d) să ia măsuri corespunzătoare de remediere atunci când au fost informați despre probleme identificate în timpul controalelor oficiale.

5. Obligații cu privire la documentele de evidență:

A. Operatorii din sectorul alimentar care cresc animale sau produc produse primare de origine animală trebuie să țină, în special, evidențe cu privire la:

- a) natura și originea furajelor cu care sunt hrănite animalele;
- b) medicamentele de uz veterinar sau alte tratamente administrate animalelor, data administrării și perioadele de retragere din producție;
- c) rezultatele tuturor analizelor efectuate pe probe prelevate de la animale sau alte probe prelevate pentru stabilirea diagnosticului, care sunt importante pentru sănătatea umană și
- d) orice rapoarte relevante ale verificărilor pe animale sau produse de origine animală.

B. Operatorii din sectorul alimentar care produc sau recoltează produse vegetale trebuie să țină, în special, evidențe cu privire la:

- a) orice utilizare a produselor fitofarmaceutice și a biocidelor;
- b) rezultatele tuturor analizelor relevante efectuate pe probe prelevate de la plante sau alte probe, care sunt importante pentru sănătatea umană.

C. Fabricanții din sectorul hranei pentru animale trebuie să întocmească în special registre privind:

- a) orice utilizare de produse fitosanitare și de biocide;
- b) utilizarea de semințe modificate genetic;
- c) sursa și cantitatea fiecărei intrări de furaje, precum și destinația și cantitatea fiecărei ieșiri de furaje.

6. Hrana pentru animale introdusă pe piață sau administrată animalelor nu trebuie să conțină reziduuri de pesticide care să depășească limita maximă aplicabilă reziduurilor prevăzută de legislație.

SMR 5 – Interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 96/22/CEE** a Consiliului privind interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor și de abrogare a Directivelor 81/602/CEE, 88/146/CEE și 88/299/CEE, cu modificările și completările ulterioare: art. 3 lit. (a), (b), (d) și (e) și art. 4, 5 și 7
- **Norma sanitară veterinară** privind interzicerea utilizării în creșterea animalelor de fermă a unor substanțe cu acțiune hormonală sau tireostatică și a celor betaagoniste, aprobată prin **Ordinul** președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. **199/2006**, cu modificările și completările ulterioare: art. 1-6 și anexele nr. 1, 2 și 3;
- **Ordonanța Guvernului nr. 42/2004** privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, cu modificările și completările ulterioare: art. 2, 15, ali. 2¹ și 16;
- **Norma sanitară veterinară** privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/2010, cu modificările și completările ulterioare: art. 10 și Anexa 13.

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

1. Este interzisă deținerea de către proprietarii/deținătorii animalelor de fermă a substanțelor cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste.

2. Proprietarii/deținătorii animalelor de fermă (animale domestice din speciile bovine, porcine, ovine și caprine, solipede domestice, păsări și iepuri, precum și animalele sălbatice din aceste specii și rumegătoarele sălbatice care au fost crescute într-o exploatație) **sau de acvacultură au obligația de nu administra în tratamentul animalelor de fermă, indiferent prin ce mijloace, produse medicinale veterinare ce conțin substanțe interzise**, cum ar fi: substanțe tireostatice, stilbenele, derivații de stilbene, sărurile și esterii acestora, respectiv 17 betaestradiol și derivații esterificați ai acestuia, precum și produse medicinale veterinare ce conțin substanțe care au acțiune estrogenă, androgenă sau gestagenă, altele decât 17 betaestradiol și derivații esterici ai acestuia.

3. Proprietarii/deținătorii animalelor de fermă au obligația să cunoască și să respecte următoarele prevederi legale:

- a) administrarea în scopuri terapeutice sau zootehnice a testosteronului, progesteronului și a derivaților acestora, precum și a substanțelor betaagoniste se efectuează numai la animale identificate și numai de către sau sub responsabilitatea directă a unui medic veterinar care va consemna tratamentul efectuat, inclusiv perioada de așteptare, în registrul de consultații și tratamente;
- b) este interzis tratamentul terapeutic cu substanțele hormonale, tireostatice și betaagoniste al animalelor de interes economic și al animalelor de reproducție la sfârșitul vieții reproductive a acestora;
- c) proprietarii/deținătorii animalelor de fermă sunt obligați să permită accesul medicului veterinar oficial pentru prelevarea de probe în vederea controlului reziduurilor de substanțe hormonale, tireostatice și betaagoniste la animalele vii și la produsele acestora.

d) să respecte perioadele de așteptare specificate în datele înscrise de medicul veterinar care a efectuat tratamentul cu substanțe hormonale, tireostatice sau betaagoniste.

4. a) Proprietarii/deținătorii **exploatațiilor comerciale** (orice persoană fizică autorizată, întreprindere individuală, întreprindere familială sau persoană juridică care desfășoară activități economice supuse controlului sanitar veterinar) trebuie să încheie un contract de servicii cu un medic veterinar de liberă practică organizat în condițiile legii, care asigură asistență sanitară veterinară și efectuează acțiunile cuprinse în programul acțiunilor de supraveghere, prevenire și control al bolilor la animale, al celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor;

b) Proprietarii/deținătorii **exploatațiilor non-profesionale și exploatațiile comerciale de tip A** trebuie să declare în scris, pe propria răspundere, că:

- asistența medical-veterinară a animalelor de fermă este asigurată de către un medic veterinar de liberă practică care își desfășoară activitatea în cadrul unei unități de asistență medical – veterinară, inclusiv denumirea unității de asistență și numărul de telefon.

Aspectul: Identificarea și înregistrarea animalelor

SMR 6 – Identificarea și înregistrarea suinelor

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 2008/71/CE** a Consiliului din 15 iulie 2008 privind identificarea și înregistrarea porcinelor: art. 3, 4 și 5
- **OUG nr. 23/2010** privind identificarea și înregistrarea suinelor, ovinelor și caprinelor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare: art. 1, 5-7, 10, 11 și 13
- **Norma sanitară veterinară** privind sistemul de identificare și înregistrare a suinelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. **85/2008**, cu modificările și completările ulterioare: art. 3-6, art. 7 alin. (2) și (3), art. 8 și anexele nr. 2-4
- **Norma sanitară veterinară** pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. **40/2010**, cu modificările și completările ulterioare: art. 2 alin. (6) lit. a), art. 4 alin. (1) lit. c) și alin. (2), art. 10-14, art. 16 lit. a)-c), art. 18, 39 și art. 44 alin. (6) și anexele nr. 1-13
- **Ordinul președintelui ANSVSA nr. 67/2012** privind condițiile sanitar-veterinare care trebuie respectate la mișcarea suinelor vii pe teritoriul României și pentru modificarea unor norme sanitare veterinare

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

Fermierii care dețin animale din specia suine au următoarele obligații:

1. În cazul exploatațiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de medicul veterinar de liberă practică împuternicit/o organizație profesională a crescătorilor de animale aprobată, în calitate de utilizator al Sistemului Național de Identificare și Înregistrare a Animalelor (SNIIA):

- a) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;
- b) să notifice utilizatorului SNIIA orice eveniment de naștere, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariție, regăsire animal;
- c) să solicite utilizatorului SNIIA eliberarea formularului de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații diferite;

- d) să păstreze registrul exploatației completat la zi cu toate intrările și ieșirile de animale și cu datele referitoare la mișcările respective (dată, destinație);
- e) să predea utilizatorului SNIIA documentele de mișcare, cu care a achiziționat animalele;
- f) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să solicite utilizatorului aplicarea acesteia.

2. În cazul exploatațiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de proprietarul exploatației, în calitate de utilizator SNIIA:

- a) să solicite direcției sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor (DSVSA) județene să devină utilizator SNIIA;
- b) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;
- c) să identifice și să înregistreze în SNIIA animalele născute în exploatație;
- d) să înregistreze în SNIIA orice eveniment de naștere, mișcare, sacrificare pentru consum propriu, moarte, dispariție, regăsire animal;
- e) să completeze și să dețină asupra lor pe timpul transportului documentele de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații;
- f) să păstreze registrul exploatației completat la zi cu toate intrările și ieșirile de animale și cu datele referitoare la mișcările respective (dată, sursă, destinație);
- g) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să o aplica în termen de 30 de zile de la înregistrarea evenimentului de pierdere crotalie.

3. În cazul exploatațiilor comerciale:

- a) să solicite DSVSA județene să devină utilizator SNIIA;
- b) să achiziționeze crotalii (în cazul exploatațiilor comerciale de tip A) și/sau trusa de tatuaj (în cazul exploatațiilor comerciale industriale) pentru identificarea animalelor din exploatație;
- c) să identifice animalele din exploatație;
- d) să înregistreze în registrul exploatației toate intrările și ieșirile de animale, precum și datele referitoare la mișcările respective (dată, destinație);
- e) să înregistreze în SNIIA animalele identificate individual (în cazul exploatațiilor comerciale de tip A) sau pe lot (în cazul exploatațiilor comerciale industriale), precum și intrările și ieșirile animalelor în/din exploatație și datele referitoare la mișcările respective (dată, destinație);
- f) să completeze formularele de mișcare pentru suine vii (în cazul exploatațiilor comerciale industriale) sau documentele de mișcare (în cazul exploatațiilor comerciale de tip A) pentru animalele deținute, ce fac obiectul mișcării între exploatații;
- g) să înregistreze în SNIIA cel târziu până la sfârșitul lunii ianuarie a anului în curs efectivul deținut la 1 ianuarie a anului în curs în cazul exploatațiilor comerciale industriale de suine.

Potrivit prevederilor art. 4 din Norma sanitară veterinară pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, aprobată prin Ordinul nr. 40/2010 privind aprobarea Normei sanitare veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, cu modificările și completările ulterioare, animalele din specia suine sunt identificate cu respectarea termenului de până la 60 de zile de la naștere.

În situația în care mutarea suinelor are loc înaintea termenului prevăzut mai sus, animalele sunt identificate înaintea mutării acestora în afara exploatației în care s-au născut.

În cazul în care animalul din specia suine și-a pierdut crotalia i se aplică o crotalie duplicat, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea evenimentului în Baza Națională de Date.

Indiferent de tipul de exploatație, animalele care nu sunt identificate conform prevederilor legale în vigoare (au mijlocul de identificare pierdut) sunt considerate animale neconforme la data efectuării inspecției/controlului la fața locului, cu excepția cazului în care fermierul a notificat medicul veterinar de liberă practică împuternicit despre pierderea

crotaliei în vederea aplicării crotaliei duplicat înainte de data la care a fost anunțat că i se va realiza controlul.

SMR 7 – Identificarea și înregistrarea bovinelor

Legislație aplicabilă:

- **Regulamentul (CE) nr. 1760/2000** al Consiliului și al Parlamentului European din 17 iulie 2000 de stabilire a unui sistem de identificare și înregistrare a bovinelor și privind etichetarea cărnii de vită și mânzat și a produselor din carne de vită și mânzat și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 820/97 al Consiliului: art. 4 și 7;
- **OUG nr. 113/2002** privind identificarea și înregistrarea bovinelor în România, cu modificările și completările ulterioare: art. 1-3, 6, 6¹, 6³, art. 7 alin. (1) și (3). art. 8, 9 și 11;
- **Legea nr. 25/2003** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2002 privind identificarea și înregistrarea bovinelor în România;
- **Norma sanitară veterinară** pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. **40/2010**, cu modificările și completările ulterioare: art. 2 alin. (6) lit. b), art. 4 alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 10-14, art. 16 lit. a)-e), art. 18, 39 și anexele nr. 1-13

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

Fermierii care dețin animale din specia bovine au următoarele obligații:

1. În cazul exploatațiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de medicul veterinar de liberă practică împuternicit/organizația profesională a crescătorilor de animale aprobată, în calitate de utilizator SNIIA:

- a) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;
- b) să notifice utilizatorului orice eveniment de naștere, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariție, regăsire animal;
- c) să solicite utilizatorului eliberarea documentului de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații diferite, sau să îi predea acestuia exemplarul negru al documentului de mișcare în cazul achiziționării ori vânzării animalelor de la/la mijlocitori de afaceri cu animale vii sau exploatații comerciale;

- d) să înregistreze în registrul exploatației toate intrările și ieșirile de animale, precum și datele referitoare la mișcările respective (dată, sursă, destinație);

- e) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să o aplice în termenul prevăzut de legislația sanitară veterinară (30 de zile de la emiterea formularului și înregistrarea acestuia în Registrul național al exploatațiilor - RNE);

- f) să ridice de la sediul DSVSA județene pașaportul bovinei și să-l păstreze în condiții bune;

- g) să solicite eliberarea contra cost a unui duplicat al pașaportului în cazul pierderii sau distrugerii acestuia;

- h) să solicite utilizatorului înscrierea în pașaport a noului deținător în cazul cumpărării animalului;

- i) să dețină asupra lor pașaportul animalului în timpul transportului acestuia,

2. În cazul exploatațiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de proprietarul exploatației, în calitate de utilizator SNIIA:

- a) să solicite DSVSA județene să devină utilizator SNIIA;

- b) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;

- c) să identifice și să înregistreze în SNIIA animalele născute în exploatație;

- d) să înregistreze în SNIIA orice eveniment de naștere, mișcare, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariție, regăsire animal;
- e) să completeze și să dețină asupra lor pe timpul transportului documentele de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații diferite;
- f) să păstreze registrul exploatației completat la zi cu toate intrările și ieșirile de animale și cu datele referitoare la mișcările respective (dată, destinație);
- g) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să o aplice în termen de 30 de zile de la înregistrarea evenimentului de pierdere crotalie;
- h) să ridice de la sediul DSVSA județene pașaportul pentru bovine și să-l păstreze în bune condiții;
- i) să solicite eliberarea contra cost a unui duplicat al pașaportului în cazul pierderii sau distrugerii acestuia;
- j) să înscrie în pașaport noul deținător în cazul cumpărării animalului;
- k) să dețină asupra lor pașaportul animalului în timpul transportului acestuia.

3. În cazul exploatațiilor comerciale:

- a) să solicite DSVSA județene să devină utilizator SNIIA;
- b) să achiziționeze crotalii necesare identificării animalelor din exploatație;
- c) să identifice animalele din exploatație și să le înregistreze în baza de date RNE;
- d) să actualizeze zilnic registrul exploatației, precum și baza de date RNE;
- e) să ridice de la DSVSA județene în termen de 14 zile de la înregistrarea bovinelor, pașapoartele acestora;
- f) să dețină asupra lor pașaportul animalelor în timpul transportului acestora;
- g) să înscrie în pașaportul animalelor datele ultimului deținător;
- h) să completeze documentele de mișcare pentru animalele deținute ce fac obiectul mișcării între exploatații.

Potrivit prevederilor art. 4 din Norma sanitară veterinară pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, aprobată prin Ordinul nr. 40/2010 privind aprobarea Normei sanitare veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, cu modificările și completările ulterioare, animalele din specia bovine sunt identificate cu respectarea termenului de până la 20 de zile de la naștere.

În situația în care mutarea bovinelor are loc înaintea termenului prevăzut mai sus, animalele sunt identificate înaintea mutării acestora în afara exploatației în care s-au născut.

În cazul în care animalul din specia bovine și-a pierdut una dintre crotalii sau ambele crotalii, i se aplică o crotalie duplicat, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea evenimentului în Baza Națională de Date.

Indiferent de tipul de exploatație, animalele care nu sunt identificate conform prevederilor legale în vigoare (au unul sau ambele mijloace de identificare pierdute) sunt considerate animale neconforme la data efectuării inspecției/controlului la fața locului, cu excepția cazului în care fermierul a notificat medicul veterinar de liberă practică împuternicit despre pierderea crotaliei în vederea aplicării crotaliei duplicat înainte de data la care a fost anunțat că i se va realiza controlul.

SMR 8 – Identificarea și înregistrarea animalelor din speciile ovină și caprină

Legislație aplicabilă:

- **Regulamentul (CE) nr. 21/2004** al Consiliului din 17 decembrie 2003 de stabilire a unui sistem de identificare și de înregistrare a animalelor din speciile ovină și caprină și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.782/2003 și a directivelor 92/102/CEE și 64/432/CEE: art. 3, 4 și 5;
- **OUG nr. 23/2010** privind identificarea și înregistrarea suinelor, ovinelor și caprinelor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare: art.1, 4-7, 10, 11 și 13;
- **Norma sanitară veterinară** pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. **40/2010**, cu modificările și completările ulterioare - art. 2 alin. (6) lit. b) și alin. (7), art. 3, art. 4 alin. (1) lit. b) și alin.(2), art. 10-14, art. 16 lit. a)-c), art. 18, 39 și anexele nr. 1-13.

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

Fermierii care dețin animale din speciile **ovine și caprine** au următoarele obligații:

1. În cazul exploatațiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de **medicul veterinar de liberă practică împuternicit/organizația profesională a crescătorilor de animale aprobată, în calitate de utilizator SNIIA:**

a) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;

b) să notifice utilizatorului orice eveniment de naștere, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariție, regăsire animal;

c) să solicite utilizatorului eliberarea documentului de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații diferite, sau să îi predea acestuia exemplarul negru al documentului de mișcare, în cazul achiziționării ori vânzării animalelor de la/la mijlocitori de afaceri cu animale vii sau exploatații comerciale;

d) să înregistreze în registrul exploatației toate intrările și ieșirile de animale, precum și datele referitoare la mișcările respective (dată, destinație);

e) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să fie aplicată în termenul prevăzut de legislația sanitară veterinară (30 de zile de la emiterea formularului și înregistrarea acestuia în RNE).

2. În cazul exploatațiilor non profesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de proprietarul exploatației, în calitate de utilizator SNIIA:

a) să solicite DSVSA județene să devină utilizator SNIIA;

b) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;

c) să identifice și să înregistreze în SNIIA animalele născute în exploatație;

d) să înregistreze în SNIIA orice eveniment de naștere, mișcare, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariție, regăsire animal;

e) să completeze și să dețină asupra lor pe timpul transportului documentele de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații diferite;

f) să păstreze registrul exploatației completat la zi cu toate intrările și ieșirile de animale și cu datele referitoare la mișcările respective (dată, sursă, destinație);

g) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să o aplice în termen de 30 de zile de la înregistrarea evenimentului de pierdere crotalie.

3. În cazul exploatațiilor comerciale:

a) să cumpere crotaliile necesare identificării animalelor din exploatație;

b) să solicite DSVSA județene să devină utilizator SNIIA;

- c) să identifice animalele din exploatație și să le înregistreze în baza de date RNE;
- d) să completeze documentele de mișcare pentru animalele ce vor fi mișcate din exploatația deținută și să înregistreze în SNIIA ieșirea animalelor din exploatație, precum și eventualele intrări;
- e) să actualizeze zilnic registrul exploatației și baza de date RNE.

Potrivit prevederilor art. 4 din Norma sanitară veterinară pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, aprobată prin Ordinul nr. 40/2010 privind aprobarea Normei sanitare veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, cu modificările și completările ulterioare, animalele din speciile ovine și caprine sunt identificate cu respectarea termenului de până la 9 luni de la naștere.

În situația în care mutarea animalelor din speciile ovină și caprină are loc înaintea termenului prevăzut mai sus, animalele sunt identificate înaintea mutării acestora în afara exploatației în care s-au născut.

În cazul în care animalul din speciile ovină și caprină și-a pierdut una dintre crotalii sau ambele crotalii, i se aplică o crotalie duplicat, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea evenimentului în Baza Națională de Date.

Indiferent de tipul de exploatație, animalele care nu sunt identificate conform prevederilor legale în vigoare (au unul sau ambele mijloace de identificare pierdute) sunt considerate animale neconforme la data efectuării inspecției/controlului la fața locului, cu excepția cazului în care fermierul a notificat medicul veterinar de liberă practică împuternicit despre pierderea crotaliei în vederea aplicării crotaliei duplicat înainte de data la care a fost anunțat că i se va realiza controlul.

Aspectul: Bolile animalelor

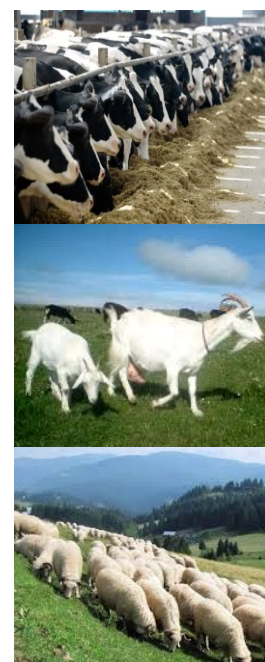
SMR 9 – Prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme de encefalopatii spongiforme transmisibile – EST

Legislație aplicabilă:

- **Regulamentul (CE) nr. 999/2001** al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2001 de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă: art. 7, 11, 12, 13 și 15;
- **OUG nr. 113/2002** privind identificarea și înregistrarea bovinelor în România, cu modificările și completările ulterioare: art. 8 alin. (1), (2) și (5), art. 10;
- **Legea nr. 25/2003** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2002 privind identificarea și înregistrarea bovinelor în România;
- **Ordinul** președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. **42/2005** privind măsurile pentru implementarea interdicției totale de administrare a proteinelor animale procesate în hrana animalelor de fermă
- **HG nr. 1214/2009** privind metodologia pentru stabilirea și plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate, în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, cu modificările ulterioare: art. 1, 3, 4, 8 și 9 și anexa nr. 1

Cerințe obligatorii pentru fermieri:

Fermierii, proprietarii/deținătorii de **animale rumegătoare** au următoarele obligații:

1. Să nu hrănească animalele ruminante cu proteine de origine animală, inclusiv cu proteine de origine animală procesate sau cu preparate furajere ce conțin astfel de proteine.
2. Să anunțe medicul veterinar din localitate despre orice îmbolnăvire a animalelor și/sau despre moartea animalelor aflate în proprietate ori îngrijire sau în timpul transportului, conform normelor sanitare veterinare în vigoare.
3. Să respecte interdicția privind mișcarea animalelor în și din exploatație atunci când în exploatație există animale îmbolnăvite sau suspecte de infecție cu encefalopatii spongiforme transmisibile (EST) și exploatația este plasată de medicul veterinar sub control oficial veterinar, fiind supusă unor restricții oficiale de circulație până la aflarea rezultatelor examinării.
4. Să permită aplicarea și să respecte măsurile stabilite de medicul veterinar în caz de suspiciune sau confirmare a EST prevăzute de legislația sanitară veterinară în vigoare.
5. Să anunțe medicul veterinar din localitate despre orice intenție de a pune pe piața internă bovine, ovine ori caprine aflate în proprietate sau îngrijire, în vederea completării certificatului de sănătate de către medicul veterinar.
6. Să nu sacrifice bovinele în exploatații/gospodării individuale, ci la abatoarele autorizate sanitar-veterinar, cu excepția situațiilor de urgență, în care animalul poate fi sacrificat în exploatație, sub supravegherea medicului veterinar, sacrificare urmată de recoltarea de probe de laborator în vederea testării pentru EST.

Aspectul: Produse de protecție a plantelor

SMR 10 – Introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor

Legislație aplicabilă:

- **Regulamentul (CE) nr. 1.107/2009** privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare: art. 55 primele două teze și art. 67, alin.(1);
- **HG nr. 1.559/2004** privind procedura de omologare a produselor de protecție a plantelor în vederea plasării pe piață și a utilizării acestora pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare: art. 2, 4 și 9;
- **OG nr. 4/1995** privind fabricarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar pentru combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor în agricultură și silvicultură, aprobată cu modificări prin Legea nr. 85/1995, cu modificările și completările ulterioare: art. 15, 19 alin. (2) și art. 27;
- **HG nr. 1230/2012** privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117 CEE și 91/414/CEE: art. 3, ali. (1), lit. i).

Cerințe și standarde obligatorii pentru fermieri:

Fermierii care prin activitatea lor depozitează, manipulează și utilizează produse de protecție a plantelor (ppp) au următoarele obligații:

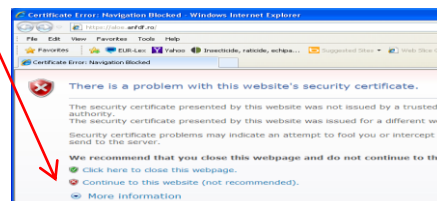
1. Să utilizeze numai produse de protecție a plantelor omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecție a Plantelor, care se regăsesc în baza de date **PEST-EXPERT**.

Prin produse de protecția plantelor (pesticide) se înțelege: ierbicide, fungicide, insecticide, nematocide, stimulatori de creștere, acaricide, rodenticide, feromoni, dezinfectanți ai solului, defolianți și desicanți.

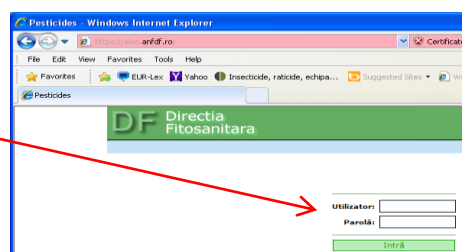
Pași de urmat pentru a consulta baza de date PEST-EXPERT:

- www.madr.ro/
- **Fitosanitar**: <http://www.madr.ro/ro/fitosanitar.html>
- **Adrese web** (josul paginii): <https://aloe.anfd.ro/>
- **“Continue to this website (not recommended).”**

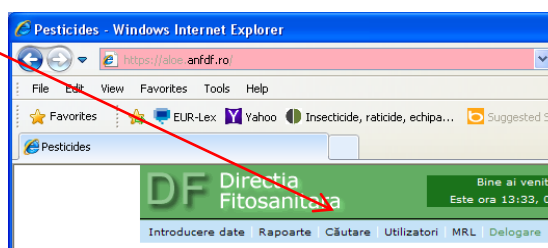

- **Se completează căsuțele:**

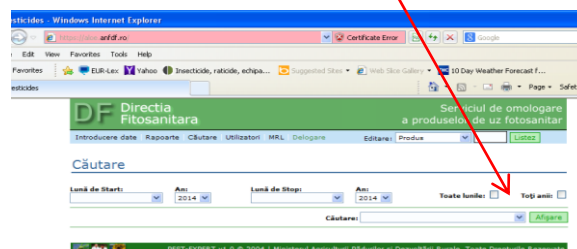
- utilizator: **„guest”**
- parola: **„guest”**

- **Căutare**

- **Se completează căsuțele cu datele care interesează.** (Ex: Pentru a viziona toate produsele omologate, se bifează căsuțele **„Toate lunile”** și **„Toți anii”**, iar la **„Căutare”** se completează cu **„Produs”**, apoi se apasă butonul **„Afișare”**).

Fermierul trebuie să dețină și să pună la dispoziția inspectorului care efectuează controlul SMR 10 următoarele documente justificative:

- registrul de evidență a produselor de protecție a plantelor, completat la zi, fișele de magazie;
- facturi/avize de achiziționare a produselor de protecție a plantelor (ppp).

2. Să utilizeze produsele de protecție a plantelor doar în scopul pentru care acestea au fost omologate și numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare.

În vederea efectuării tratamentelor fitosanitare, fermierul trebuie să respecte instrucțiunile de utilizare înscrise pe eticheta produselor de protecție a plantelor și precizările din baza de date PESTEXPERT, respectiv să respecte doza/ha omologată, cultura, agentul de dăunare și momentul aplicării.

3. Să se asigure că produsele de protecție a plantelor care au specificat pe etichetă cuvântul de avertizare „PERICOL” vor fi utilizate numai de persoanele juridice care dețin autorizație pentru utilizarea acestor produse, emisă de oficiul fitosanitar județean de pe raza teritorială în care își desfășoară activitatea, conform art. 15 din OG nr. 4/1995 privind fabricarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar pentru combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor în agricultură și silvicultură, cu modificările și completările ulterioare (OG nr. 41/2007 și Legea nr. 28/2009). Fermierul trebuie să dețină autorizația de utilizare a produselor de protecție a plantelor clasificate ca „PERICOL”, vizată anual, în cazul folosirii acestor produse. Operatorul economic persoana juridică trebuie să aibă angajată o persoană atestată pentru utilizarea acestor produse și să dețină „Certificat de atestare profesională”, emis de oficiul fitosanitar județean.

4. Să nu aplice tratamente cu produse de protecție a plantelor în zonele de protecție a resurselor de apă, în zonele de protecție sanitară și ecologică, precum și în alte zone protejate stabilite în condițiile legii.

5. Să respecte condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatațile agricole, conform *Ghidului pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor*, elaborat de Autoritatea Națională Fitosanitară, care poate fi consultat pe site-ul: <http://www.madr.ro/norme-de-eco-condiționalitate-in-domeniul-fitosanitar.html>.

Norme ce trebuie respectate cu privire la depozitarea produselor de protecție a plantelor (ppp):

depozitele să fie construite din materiale durabile, neinflamabile, cu o capacitate de stocare corespunzătoare; să fie bine aerisite, cu ventilație mecanică/natural, să asigure o temperatură cuprinsă între 1–25°C; pardoseala să fie din beton / impermeabilă și situată mai jos decât suprafața solului pentru a forma un bazin de retenție, să existe praguri la uși și pereți care să nu permită trecerea lichidelor precum și să rețină materialul împrăștiat;

- produsele de protecție a plantelor să fie păstrate în ambalajele originale stivuite pe rafturi/paleți (produsele granulate, solide din ambalajele de hârtie sunt așezate pe rafturile superioare, bidoanele cu lichide se aseaza direct pe paleți);
- etichetele ppp să fie rezistente la deteriorare și trebuie să indice clar tipul de substanțe, compoziția chimică, gradul de solubilitate, data fabricației, termenul de valabilitate, instrucțiuni de utilizare, alte recomandări specifice privind transportul, depozitarea și manipularea;
- depozitele să fie prevăzute cu sisteme de prevenire și stingerea incendiilor și sisteme antifracție (ferestrele și ușile sunt dotate cu gratii);
- depozitul de ppp să respecte regulile de igienă și sănătate publică, cât și prevederile specifice de protecția muncii;

- produsele de protecție a plantelor care au specificat pe etichetă cuvântul de avertizare „Pericol” să fie depozitate în încăperi separate și în condiții speciale;
- exploatarea să dețină fosă septică/recipienți pentru colectarea apelor cu reziduuri de ppp;
- depozitul trebuie să fie dotat cu o lădiță cu nisip și cel puțin un stingător de incendiu în termen de valabilitate;

În cazul micilor utilizatori: ppp trebuie stocate în condiții corespunzătoare (ferite de căldură, lumină și umiditate excesive), separat de alte materiale (și mai ales de furaje sau de alimente). Produsele lichide se depozitează în încăperi cu temperaturi de minim 1°C și maxim 25°C;

În ceea ce privește:

Manipularea ppp și a deșeurilor (ambalaje ppp): operatorul economic trebuie să asigure angajaților care manipulează ppp echipamente de protecție a muncii (salopete, cizme, mănuși, ochelari etc).

Curățarea echipamentelor de protecție și a utilajelor utilizate în tratamente fitosanitare: fermierul trebuie să aibă condiții de stocare a apelor reziduale (fosă septică /recipienți de stocare);

Preluarea ambalajelor și a deșeurilor: fermierul trebuie să dețină un contract cu o unitate de preluare a deșeurilor/să justifice prin documente contabile (avize) că a predat ambalajele de la ppp și apele reziduale, în termen de 90 de zile, conform art. 25 din OG nr. 4/1995. (*Program SCAPA www.aiprom.ro*);

Utilizarea eficientă a ppp: în vederea asigurării unei funcționări corespunzătoare, echipamentele de aplicare a tratamentelor fitosanitare trebuie să fie periodic testate de fermier. În acest sens, la începutul fiecărei campanii de efectuare a tratamentelor fitosanitare, fermierul trebuie să întocmească și să păstreze un proces verbal de verificare a echipamentelor și de instruire a operatorilor care vor efectua tratamentele fitosanitare.

6. Să păstreze o perioadă de cel puțin 3 ani documentele de evidență contabilă a produselor de protecție a plantelor depozitate și utilizate în exploatare, precum și Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor.

Fermierul va ține evidența la zi, după efectuarea fiecărui tratament fitosanitar, prin completarea într-un registru, după modelul de mai jos:

Nume și prenume fermier/soc.

comercială.....

Domiciliu fermier/sediul social al societății

(Comuna, județul)

Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRU

de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efectuării tratament (ziua luna, anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Momentul aplicării / fenofaza culturii	Tratamentul efectuat					Numele, prenumele pers. responsabile de efectuarea tratamentului, semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr. și data document prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/dăunători/buruieni	Denumire ppp folosit	Doza omologată /doza folosită	Suprafața (ha)	Cantități utilizate (kg, l)			

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1))

PUBLIC

Producătorul agricol numerotează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila, după caz) fermierului sau administratorului societății.

III. Domeniul: Bunăstarea animalelor

Aspectul: Bunăstarea animalelor

SMR 11 - Norme minime privind protecția vițelor

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 2008/119/CE** a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime privind protecția vițelor (JO L 10, 15.1.2009, p. 7): art. 3 și 4;
- **Norma sanitară veterinară** ce stabilește standarde minime pentru protecția vițelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. **72/2005**: art. 3 alin. (1) și (2) și anexa la Normă.

Cerințe și standarde obligatorii pentru fermieri:

Scopul acestor cerințe este de a proteja bunăstarea vițelor (tineret până la vârsta de 6 luni), prin respectarea standardelor minime privind îngrijirea și creșterea acestora.

ATENȚIE!! Aceste cerințe se aplică fermierilor, în plus față de cerințele privind bunăstarea animalelor de fermă (SMR 13)

a) - vițeeii nu trebuie ținuți în boxe individuale după vârsta de 8 săptămâni, cu excepția cazului în care un medic veterinar certifică faptul că sănătatea sau comportamentul vițelului necesită ca acesta să fie izolat pentru a fi supus tratamentului. Lățimea oricărei boxe individuale pentru un vițel trebuie să fie cel puțin egală cu înălțimea vițelului la greabăn, măsurată în poziție patrupedă, iar lungimea acesteia trebuie să fie cel puțin egală cu lungimea corpului vițelului, măsurată de la vârful nasului până la marginea caudală a tuberozității ischiatice, înmulțită cu 1,1. Boxele individuale pentru vițeei, exceptându-le pe cele pentru izolarea animalelor bolnave, trebuie să aibă pereți perforați care să permită vițelor să aibă contacte vizuale și tactile;

b) - pentru vițeeii crescuți în grupuri, spațiul liber alocat și disponibil pentru fiecare vițel trebuie să fie de cel puțin 1,5 m² pentru fiecare vițel cu o greutate vie de până la 150 kg, de cel puțin 1,7 m² pentru fiecare vițel cu greutatea vie între 150 kg și 220 kg și de cel puțin 1,8 m² pentru fiecare vițel cu greutatea vie de 220 kg și peste.

Prevederile lit. b nu se aplică:

- **exploatațiilor cu mai puțin de 6 vițeei;**
- **vițelor ținuți alături de mame în vederea alăptării.**

Conform anexei la **Norma sanitară veterinară**, **fermierii trebuie să asigure următoarele condiții pentru creșterea vițelor:**

1. Materialele utilizate pentru construcția adăposturilor pentru cazarea vițelor și, în special, a boxelor și a echipamentului cu care aceștia intră în contact, trebuie să nu fie dăunătoare și să permită curățenia mecanică, precum și dezinfecția temeinică.

2. Până la elaborarea unor reguli comunitare în acest sens, ce trebuie să fie transpuse în legislația națională, circuitele electrice și echipamentul trebuie să fie instalate în conformitate cu normele naționale în vigoare, pentru a se preveni șocurile electrice.

3. Izolarea, încălzirea și ventilația adăposturilor trebuie să asigure că circulația aerului, nivelul impurităților, temperatura, umiditatea relativă a aerului și concentrațiile de gaze sunt menținute în limite ce nu sunt dăunătoare vițelilor.

4. Toate echipamentele automate sau mecanice, indispensabile pentru sănătatea și bunăstarea vițelilor, trebuie să fie inspectate cel puțin o dată pe zi. Atunci când se constată defecțiuni, acestea trebuie remediate imediat sau, dacă acest lucru nu este posibil, trebuie să fie luate măsuri corespunzătoare în vederea protejării sănătății și bunăstării vițelilor până la remedierea defecțiunii, în special prin utilizarea metodelor alternative de furajare și de menținere a condițiilor de mediu în limite normale.

5. Atunci când se utilizează un sistem de ventilație artificială, trebuie prevăzute un sistem de rezervă corespunzător care să poată asigura o reînnoire a aerului suficientă pentru a păstra sănătatea și bunăstarea vițelilor în eventualitatea unei avarii și un sistem de alarmă care să atenționeze îngrijitorul în caz de apariție a defecțiunilor. Sistemul de alarmă trebuie să fie testat periodic.

6. Vițelii nu trebuie să fie ținuți în permanență în întuneric. Pentru a răspunde nevoilor lor fiziologice și etologice, trebuie elaborate prevederi care să permită, pentru diferite condiții de climat, un iluminat artificial sau natural corespunzător. În cazul iluminatului artificial, acesta trebuie să funcționeze pentru o perioadă cel puțin echivalentă cu perioada de lumină naturală disponibilă în mod normal între orele 9,00 și 17,00. Trebuie să existe, de asemenea, surse adecvate de iluminat, fixe sau mobile, suficient de puternice pentru a permite o inspectare a vițelilor în orice moment.

7. Toți vițelii ținuți în adăposturi trebuie să fie inspectați de către proprietar sau de către persoana responsabilă de animale cel puțin de două ori pe zi. Vițelii ținuți în aer liber trebuie să fie inspectați cel puțin o dată pe zi. Orice vițel suspect de îmbolnăvire sau rănit trebuie să fie tratat corespunzător fără întârziere, iar consultația de către medicul veterinar trebuie să fie efectuată cât mai repede posibil pentru fiecare vițel care nu răspunde la îngrijirea dată de îngrijitor. Atunci când este necesar, vițelii bolnavi sau răniți trebuie să fie izolați în spații adecvate, cu așternut uscat și confortabil.

8. Adăposturile pentru vițelii trebuie să fie construite în așa fel încât să permită fiecărui vițel să stea culcat, să se odihnească, să stea în poziție patrupedă și să se lingă fără dificultate.

9. Vițelii nu trebuie să fie legați, cu excepția celor cazați în grupuri, care pot fi legați pentru perioade de cel mult o oră pentru hrănire cu lapte sau administrare de substituenți de lapte. Atunci când se folosește legarea vițelilor, aceasta nu trebuie să le producă răniri. Vițelii trebuie inspectați cu regularitate, iar mijlocul de legare trebuie ajustat pentru a le asigura confortul. Fiecare mijloc de legare trebuie să fie confecționat în așa fel încât să elimine riscul de strangulare sau rănire și să permită vițelului să se miște, conform prevederilor pct. 8.

10. Clădirile, boxele, echipamentul și ustensilele folosite pentru vițelii trebuie să fie curățate temeinic și dezinfectate, pentru a se preveni infecțiile încrucișate sau dezvoltarea organismelor purtătoare de boală. Fecalele, urina și hrana neconsumată sau împrăștiată trebuie să fie îndepărtate ori de câte ori este necesar, pentru a se diminua mirosul și pentru a nu atrage muște sau rozătoare.

11. Pardoseala trebuie să fie netedă, dar Nealunecoasă, astfel încât să se prevină rănirea vițelilor, și trebuie proiectată astfel încât să nu provoace răniri sau suferințe vițelilor culcați ori în poziție patrupedă. Pardoseala trebuie să fie adecvată pentru mărimea și greutatea vițelilor și să formeze o suprafață rigidă, plană și stabilă. Zona de culcuș trebuie să fie confortabilă, curată și drenată corespunzător și să nu afecteze vițelii în mod nefavorabil. Tuturor vițelilor mai mici de două săptămâni trebuie să li se asigure un așternut corespunzător.

12. Tuturor vițelilor trebuie să li se asigure o alimentație corespunzătoare vârstei, greutății, cerințelor fiziologice și comportamentale ale acestora, pentru asigurarea unei stări de sănătate și bunăstare corespunzătoare. În acest scop hrana vițelilor trebuie să conțină o cantitate suficientă de fier, pentru a se asigura un nivel mediu sanguin de hemoglobină de cel puțin 4,5 mmol/l, și o rație

zilnică minimă de furaje fibroase pentru fiecare vițel de peste două săptămâni, cantitatea crescând de la 50 la 250 g/zi pentru vițelii cu vârsta între 8 și 20 de săptămâni. Vițelilor nu trebuie să li se pună botnițe.

13. Toți vițelii trebuie să fie hrăniți cel puțin de două ori pe zi. Atunci când vițelii sunt cazați în grupuri și nu sunt furajați ad libitum sau cu un sistem de furajare automat, fiecare vițel trebuie să aibă acces la hrană în același timp cu ceilalți din grupul respectiv.

14. Toți vițelii mai mari de două săptămâni trebuie să aibă acces liber la o cantitate suficientă de apă proaspătă sau să fie capabili să-și satisfacă nevoile consumului de fluide prin utilizarea altor lichide. În condiții de căldură excesivă sau pentru vițelii care sunt bolnavi, apa proaspătă de băut trebuie să le fie asigurată în permanență.

15. Echipamentele de furajare și adăpare trebuie să fie proiectate, construite, instalate și întreținute astfel încât să se limiteze pe cât posibil contaminarea hranei și a apei destinate vițelilor.

16. Fiecare vițel trebuie să primească colostru de bovine cât mai curând posibil după fătare și, în orice caz, în primele 6 ore de viață.

SMR 12 - Norme minime de protecție a porcinelor

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 2008/120/CE** a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime de protecție a porcinelor (JO L 47, 18.02.2009, p. 5): art. 3 și 4;
- **Norma sanitară veterinară** ce stabilește standarde minime pentru protecția porcilor, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. **202/2006**, cu modificările și completările ulterioare: art. 3 alin. (1) - (11) și anexa la Normă.

Cerințe și standarde obligatorii pentru fermieri:

Scopul acestor cerințe este de a proteja bunăstarea porcinelor, prin respectarea standardelor minime privind îngrijirea și creșterea acestora.

ATENȚIE!! Aceste cerințe se aplică fermierilor care dețin porcine, în plus față de cerințele privind bunăstarea animalelor de fermă (SMR 13)

(1) Toate exploatațiile de porcine trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) suprafața liberă de pardoseală disponibilă pentru fiecare purcel înțărcat sau purcel în creștere, ținut în grup, cu excepția scrofițelor după montă și a scroafelor, trebuie să fie de cel puțin:

- 0,15 m² - pentru purceii cu o greutate vie de până la 10 kg;
- 0,20 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 10 și 20 kg;
- 0,30 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 20 și 30 kg;
- 0,40 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 30 și 50 kg;
- 0,55 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 50 și 85 kg;
- 0,65 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 85 și 110 kg;
- 1,00 m² - pentru porcii cu o greutate vie mai mare de 110 kg;

b) suprafața liberă totală de pardoseală disponibilă pentru fiecare scrofiță după montă, precum și pentru fiecare scroafă, atunci când scrofițele și/sau scroafele sunt ținute în grup, trebuie să fie de cel puțin 1,64 m², respectiv 2,25 m².

Atunci când aceste animale sunt ținute în grupuri mai mici de 6 indivizi, suprafața liberă de pardoseală trebuie să fie mărită cu 10%.

Atunci când aceste animale sunt ținute în grupuri de 40 sau mai mulți indivizi, suprafața liberă de pardoseală poate fi redusă cu 10%.

(2) **Suprafața pardoselii** trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) pentru scrofițe după montă și scroafe gestante: o parte din suprafața prevăzută la alin. (1) lit. b), egală cu cel puțin 0,95 m² pentru o scrofiță și cel puțin 1,3 m² pentru o scroafă, trebuie să fie pardoseală continuă, solidă, din care maximum 15% să fie rezervate pentru fante de drenaj;

b) atunci când sunt utilizate pardoseli din grătare de beton, pentru porcii ținuți în grup:

(i) lățimea maximă a fantelor trebuie să fie:

1. - 11 mm pentru purcei sugari;
2. - 14 mm pentru purcei înțărcați;
3. - 18 mm pentru tineret porcîn;
4. - 20 mm pentru scrofițe după montă și scroafe;

(ii) lățimea minimă a barei de grătar trebuie să fie:

1. - 50 mm pentru purcei sugari și purcei înțărcați; și
2. - 80 mm pentru tineret porcîn, scrofițe după montă și scroafe.

(3) Construirea sau montarea de instalații pentru legarea scroafelor și scrofițelor este interzisă. De la data intrării în vigoare a prezentei norme sanitare veterinare, legarea scroafelor și scrofițelor este interzisă.

(4) Scroafele și scrofițele trebuie să fie ținute în grupuri, pe parcursul unei perioade începând cu 4 săptămâni după montă și până la o săptămână înainte de data estimată a fătării. Boxa în care este ținut grupul de scroafe trebuie să aibă laturile mai mari de 2,8 m lungime. Când sunt ținuți mai puțin de 6 indivizi într-un grup, boxa respectivă trebuie să aibă laturile mai mari de 2,4 m lungime.

Aceste prevederi nu se aplică exploatațiilor cu mai puțin de 10 scroafe.

(5) Prin derogare de la prevederile alin. (4), scroafele și scrofițele crescute în exploatații de mai puțin de 10 scroafe pot fi ținute individual, în timpul perioadei menționate la alin. (4), cu condiția ca acestea să se poată întoarce cu ușurință în boxele proprii.

(6) Fără a se aduce atingere prevederilor cuprinse în anexă, scroafele și scrofițele trebuie să aibă acces permanent la materiale ocupaționale, respectându-se cel puțin cerințele relevante ale anexei menționate anterior.

(7) Scroafele și scrofițele ținute în grupuri trebuie să fie hrănite utilizându-se un sistem ce asigură fiecărui individ accesul la hrană suficientă, chiar și în situația în care sunt prezenți concurenți pentru hrană.

(8) Tuturor scroafelor în așteptare și scrofițelor trebuie să li se asigure o cantitate suficientă de hrană de volum sau bogată în fibre, precum și hrană energizantă, pentru a-și satisface foamea și ținând cont de necesitatea de a mesteca a acestora.

(9) a) Porcii care trebuie să fie ținuți în grupuri și care sunt agresivi în mod special, au fost atacați de alți porci sau sunt bolnavi ori răniți pot fi ținuți temporar în boxe individuale.

b) Boxa individuală utilizată trebuie să permită animalului să se rotească cu ușurință, dacă acest lucru nu este în contradicție cu recomandarea medicului veterinar.

(10) Prevederile alin. (1) lit. b), alin. (2), (4), (5), (6) și alin. (9) lit. b) se aplică tuturor exploatațiilor nou-construite ori reconstruite sau date în folosință pentru prima dată după intrarea în vigoare a prezentei norme sanitare veterinare, iar începând cu 1 ianuarie 2013 aceste prevederi se aplică tuturor exploatațiilor.

Conform anexei la Norma sanitară veterinară, **fermierii trebuie să asigure următoarele :**

Condiții generale:

În completare la prevederile relevante ale anexei la Norma sanitară veterinară privind protecția animalelor de fermă, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 75/2005, trebuie să se aplice următoarele cerințe:

1. În partea de clădire în care porcii sunt ținuți în mod continuu trebuie să fie evitate niveluri de zgomot de peste 85dB. Trebuie să fie evitat zgomotul constant sau brusc.

2. Porcii trebuie ținuți în condiții de iluminat cu o intensitate de cel puțin 40 lucși, pentru o perioadă de minimum 8 ore pe zi.

3. Adăposturile pentru porci trebuie construite astfel încât să permită animalelor:

- a) să aibă acces la o zonă de odihnă confortabilă din punct de vedere fizic și termic, drenată și curățată corespunzător și care să permită tuturor animalelor să se odihnească în același timp;
- b) să se odihnească și să se ridice normal;
- c) să vadă alți porci. În săptămâna dinaintea datei estimate a fătării și în timpul fătării, scroafele și scrofițele pot fi ținute în afara razei vizuale a congenerelor.

4. Fără a se lua în considerare prevederile art. 3 alin. (6) din norma sanitară veterinară, porcii trebuie să aibă acces permanent la o cantitate suficientă de material cum ar fi paie, fân, lemn rumeguș, compost de ciuperci, turbă sau un amestec din acestea care să nu le compromită sănătatea și care să le permită activități adecvate de provocare a curiozității și contactul cu acestea.

5. Pardoseala trebuie să fie netedă, dar Nealunecoasă, pentru a se preveni rănirea porcilor, și astfel proiectată, construită și menținută încât să nu cauzeze răniri sau suferințe porcilor. Pardoseala trebuie să fie adecvată pentru mărimea și greutatea porcilor și, dacă nu este asigurat așternut, să formeze o suprafață rigidă, plană și stabilă.

6. Toți porcii trebuie să fie hrăniți cel puțin o dată pe zi. Atunci când porcii sunt hrăniți în grupuri și nu ad libitum (la discreție) sau printr-un sistem automat de hrănire individuală a animalelor, fiecare porc trebuie să aibă acces la hrană în același timp cu celelalte animale din grup.

7. Toți purceii în vârstă de peste două săptămâni trebuie să aibă acces permanent la o cantitate suficientă de apă proaspătă.

8. Toate procedurile destinate să constituie o intervenție efectuată pentru alte scopuri decât cele de terapie sau de diagnostic sau pentru identificarea porcilor în conformitate cu legislația în domeniu și care determină afectarea ori pierderea sensibilității unei părți a corpului sau alterarea structurii osoase sunt interzise, cu următoarele excepții:

- a) reducerea uniformă a colțurilor purceilor sugari prin pilire sau tăiere, efectuată nu mai târziu de vârsta de 7 zile și lăsând o suprafață intactă și netedă. Colții vierilor pot fi reduși în lungime, atunci când este necesar, pentru a se preveni rănirea altor animale sau din motive de siguranță;
- b) tăierea parțială a cozii;
- c) castrarea porcilor masculi prin alte mijloace decât deșirarea țesuturilor;
- d) aplicarea inelului nazal numai atunci când animalele sunt ținute în sisteme de creștere în aer liber și în conformitate cu legislația națională.

Tăierea cozilor și reducerea colțurilor nu trebuie să fie efectuate ca un procedeu de rutină, ci numai atunci când există o dovadă clară că au apărut leziuni ale mameloanelor scroafelor sau ale urechilor și cozilor la ceilalți purcei. Înainte de efectuarea acestor proceduri trebuie să fie luate și alte măsuri pentru a se preveni mușcarea cozii și alte vicii, luându-se în considerare mediul și densitatea animalelor. Din acest motiv trebuie să fie schimbate condițiile de mediu și sistemele de management inadecvate.

Oricare dintre procedurile descrise anterior trebuie să fie efectuată numai de un medic veterinar sau de o persoană instruită, așa cum este prevăzut la art. 5 din norma sanitară veterinară, cu experiență în efectuarea tehnicilor în mod practic, cu mijloace corespunzătoare și în condiții igienice.

Dacă se practică castrarea sau tăierea cozilor după vârsta de 7 zile, aceasta trebuie efectuată numai sub anestezie și analgezie prelungită și numai de un medic veterinar.

Dispoziții specifice pentru diferite categorii de porcine

A. Vierii

Boxele pentru vierii trebuie construite și situate în așa fel încât să permită acestora să se rotească, să se miroasă, să se audă și să se vadă între ei. Suprafața de pardoseală liberă disponibilă pentru un vier adult trebuie să fie de cel puțin 6 m². Atunci când boxa este folosită și

pentru montă naturală, suprafața pardoselii disponibilă pentru un vier adult trebuie să fie de cel puțin 10 m², iar boxa trebuie să nu prezinte niciun obstacol. Această prevedere se aplică tuturor exploatațiilor.

B. Scroafe și scrofițe

1. Trebuie să fie luate măsuri pentru a se reduce pe cât posibil agresiunea în grup.
2. Dacă este necesar, scrofițele și scroafele gestante trebuie să fie tratate pentru paraziți interni și externi, iar când sunt transferate în spațiile special amenajate pentru fătare acestea sunt spălate pe tot corpul.
3. În săptămâna anterioară datei preconizate a fătării, scroafelor și scrofițelor trebuie să li se repartizeze material adecvat pentru culcuș, în cantitate suficientă, cu excepția cazului în care, din punct de vedere tehnic, nu este fezabil pentru sistemul de evacuare a purinei utilizate în unitate.
4. În spatele scroafelor și scrofițelor trebuie să fie disponibilă o zonă liberă, pentru a facilita fătarea naturală sau asistată.
5. Atunci când scroafele sunt ținute libere, boxele de fătare trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de protecție a purceilor, cum ar fi bare despărțitoare pentru fătare.

C. Purcei sugari

1. O parte din suprafața totală a pardoselii, suficientă pentru a permite animalelor să se odihnească împreună în același timp, trebuie să fie solidă sau acoperită cu un strat izolator ori cu un așternut din paie sau orice alt material adecvat.
 2. Când se utilizează o boxă de fătare, purceii sugari trebuie să aibă suficient spațiu pentru a putea fi alăptați fără dificultate.
 3. Purceii nu trebuie să fie înțărcați la mai puțin de 28 de zile, cu excepția cazului în care bunăstarea sau sănătatea femelei ori a purceilor sugari ar fi afectată în mod nefavorabil.
- Purceii pot fi înțărcați cu până la 7 zile mai devreme, dacă aceștia sunt mutați în adăposturi speciale care sunt depopulate, curățate temeinic și dezinfectate înainte de introducerea unui nou grup și care sunt separate de adăposturile în care sunt ținute scroafele, pentru a se diminua pe cât posibil transmiterea de boli la purceii sugari.

D. Purcei înțărcați și tineret porcin

1. Atunci când porcii sunt ținuți în grupuri, trebuie să fie luate măsuri pentru a se preveni luptele ce depășesc comportamentul normal.
2. Aceștia trebuie ținuți în grupuri, cu evitarea amestecării purceilor provenind de la scroafe diferite. Dacă purceii care nu sunt familiarizați unul cu altul trebuie să fie amestecați, aceasta trebuie să se facă la o vârstă cât mai fragedă, de preferat înainte de sau cu până la o săptămână după înțărcare. Când porcii sunt amestecați, trebuie să li se asigure posibilitatea de a se feri și a se ascunde unii de alții.
3. Atunci când apar semne de luptă violentă, cauzele trebuie să fie cercetate imediat și trebuie luate măsuri corespunzătoare cum ar fi asigurarea de cantități mari de paie, dacă este posibil, sau alte materiale ocupaționale pentru aceștia. Animalele expuse riscului de a fi agresate sau cele agresive în mod deosebit trebuie să fie ținute separat de grup.
4. Utilizarea de medicamente tranchilizante cu scopul de a se facilita amestecarea trebuie limitată la condiții excepționale și numai după consultarea unui medic veterinar.

SMR 13 - Protecția animalelor de fermă

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 98/58/CE** a Consiliului din 20 iulie 1998 privind protecția animalelor de fermă (JO L 221, 08.08.1998, p. 23); art. 4;

- **Norma sanitară veterinară** privind protecția animalelor de fermă, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 75/2005: anexa.

Cerințe și standarde obligatorii pentru fermieri, prevăzute în anexa la Norma sanitară veterinară:

Scopul acestor cerințe este acela de a proteja bunăstarea animalelor de fermă prin respectarea standardelor minime privind îngrijirea și creșterea acestora.

ATENȚIE!! Aceste cerințe se aplică fermierilor care dețin orice specie de animale de fermă crescute în scop zootehnic (bovine, ovine, caprine, păsări, porci, vitei, animale de blana etc.).

Personalul

1. Animalele trebuie să fie îngrijite de personal suficient și care are competența profesională, cunoștințele și aptitudinile corespunzătoare.

Inspecțiile

2. Toate animalele ținute în sisteme de creștere în care bunăstarea acestora depinde de îngrijirea umană frecventă trebuie să fie inspectate cel puțin o dată pe zi. Animalele crescute sau ținute în alte sisteme trebuie să fie inspectate la intervale de timp suficiente pentru a se evita orice suferință.

3. Trebuie să fie disponibile surse de iluminat adecvate (fixe sau mobile) pentru a permite o inspecție amănunțită a animalelor în orice moment.

4. Orice animal care pare bolnav sau rănit trebuie să fie îngrijit corespunzător fără întârziere, iar atunci când animalul nu răspunde la aceste îngrijiri, trebuie să se consulte, cât de curând posibil, un medic veterinar. Atunci când este necesar, animalele bolnave sau rănite trebuie să fie izolate în adăposturi adecvate cu așternut uscat și confortabil, după caz.

Ținerea evidențelor

5. Proprietarul sau deținătorul animalelor trebuie să păstreze o evidență a tuturor tratamentelor medicale efectuate și a numărului de animale moarte găsite la fiecare inspecție.

Atunci când este necesar ca informații echivalente să fie ținute pentru alte scopuri, acestea vor satisface, de asemenea, scopurile prezentei norme sanitare veterinare.

6. Aceste evidențe trebuie să fie păstrate pentru o perioadă de cel puțin 3 ani și trebuie să fie puse la dispoziția autorității competente atunci când se efectuează inspecție oficială sau la cerere.

Libertatea de mișcare

7. Libertatea de mișcare a unui animal, având în vedere specia acestuia și în conformitate cu experiența acumulată și cu cunoștințele științifice, nu trebuie să fie îngrădită de o asemenea manieră încât să i se cauzeze acestuia suferințe sau vătămări inutile.

Atunci când un animal este legat sau are mișcările limitate permanent ori cu regularitate, trebuie să i se asigure spațiu suficient pentru necesitățile fiziologice și etologice, în conformitate cu experiența acumulată și cu cunoștințele științifice.

Adăposturi și cazare

8. Materialele utilizate pentru construcția adăposturilor și, în special, pentru boxele și echipamentele cu care animalele pot intra în contact nu trebuie să fie dăunătoare pentru animale și trebuie să poată fi curățate și dezinfectate riguros.

9. Adăposturile și accesoriile pentru legarea animalelor trebuie să fie construite și întreținute astfel încât să nu aibă margini ascuțite sau proeminențe care să poată răni animalele.

10. Circulația aerului, nivelul de pulberi, temperatura, umiditatea relativă a aerului și concentrația gazelor trebuie menținute în limite care să nu fie dăunătoare animalelor.

11. Animalele ținute în adăposturi nu trebuie să fie menținute în permanență în întuneric și nici să fie expuse la lumină artificială fără întreruperi pentru un interval de timp corespunzător. Atunci când lumina naturală disponibilă este insuficientă pentru a satisface necesitățile fiziologice și etologice ale animalelor, trebuie să fie asigurat iluminatul artificial corespunzător.

Animale ce nu sunt ținute în adăposturi

12. Animalelor care nu sunt ținute în adăposturi trebuie, după caz și în măsura posibilităților, să li se asigure protecția necesară împotriva intemperiilor, animalelor de pradă și riscurilor privind sănătatea lor.

Echipeamente mecanice sau automate

13. Toate echipamentele mecanice sau automate indispensabile pentru sănătatea și bunăstarea animalelor trebuie inspectate cel puțin o dată pe zi. Atunci când se descoperă defecțiuni, acestea trebuie să fie remediate imediat sau, dacă acest lucru nu este posibil, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru protejarea sănătății și bunăstării animalelor.

Atunci când sănătatea și bunăstarea animalelor depind de un sistem de ventilație artificială, trebuie să fie elaborate prevederi privind un sistem de rezervă corespunzător care să garanteze reînnoirea suficientă a aerului pentru asigurarea sănătății și bunăstării animalelor în eventualitatea defectării sistemului de bază. De asemenea, trebuie să fie asigurat un sistem de alarmă care să avertizeze în cazul defectării sistemului de ventilație artificială. Sistemul de alarmă trebuie să fie testat cu regularitate.

Hrana pentru animale, apa și alte substanțe

14. Animalele trebuie să primească o hrană nutritivă, corespunzător vârstei și speciei acestora, care să le fie administrată în cantitate suficientă pentru a le menține într-o stare bună de sănătate și pentru a le satisface necesitățile nutritive. Nici un animal nu trebuie să fie hrănit sau adăpat într-un mod care să producă suferințe ori vătămări inutile, iar hrana sau lichidele nu trebuie să conțină nici o substanță ce ar putea produce suferințe sau vătămări inutile.

15. Toate animalele trebuie să aibă acces la hrană la intervale de timp corespunzătoare necesităților lor fiziologice.

16. Toate animalele trebuie să aibă acces la o sursă de apă adecvată sau să-și poată satisface necesarul de lichide prin alte mijloace.

17. Instalațiile de furajare și adăpare trebuie să fie proiectate, construite și amplasate astfel încât să fie reduse la minimum riscul de contaminare a hranei și a apei și efectele dăunătoare ale competiției dintre animale.

18. Cu excepția substanțelor administrate în scopuri terapeutice, profilactice sau în scopul unui tratament zootehnic astfel cum este definit la art. 1 lit. c) din Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 298/2001 privind interzicerea comercializării și administrării unor substanțe cu acțiune thyreostatică și a celor betaagoniste la animalele de fermă, ce transpune în legislația națională Directiva 96/22/CE, animalelor nu trebuie să li se administreze nici o altă substanță, cu excepția cazului în care s-a demonstrat, prin studii științifice de bunăstare a animalelor sau în baza experienței acumulate, că efectul substanței respective nu este dăunător sănătății sau bunăstării animalelor.

Mutilări

19. Până la adoptarea unor prevederi specifice cu privire la mutilări, în conformitate cu cerințele Uniunii Europene și fără a se aduce atingere Directivei 91/630/CEE, trebuie să se aplice prevederile naționale relevante, în conformitate cu regulile generale ale tratatului.

Metode de creștere

20. Nu trebuie să fie practicate creșterea sau metodele de creștere naturale ori artificiale ce provoacă sau ar putea cauza suferințe ori vătămări oricăruia dintre animalele implicate.

Prezenta prevedere nu trebuie să împiedice utilizarea anumitor metode ce pot produce suferințe sau vătămări minime ori momentane sau care ar putea necesita intervenții ce nu ar produce afectări de lungă durată, atunci când acestea sunt permise de prevederile naționale.

21. Nici un animal nu trebuie să fie ținut pentru scopuri de fermă, cu excepția cazului în care este de așteptat în mod rezonabil că, pe baza genotipului și fenotipului, poate fi ținut fără efecte nefavorabile asupra sănătății sau bunăstării lui.

Aplicabilitatea normelor de ecocondiționalitate pe categorii de folosință a terenului și cultură

Pentru a sprijini fermierii în respectarea normelor de ecocondiționalitate, prezentăm mai jos cerințele GAEC și SMR ce trebuie respectate în funcție de categoria de folosință a terenului și de cultură.

Nr. crt.	Categ. de folosință a terenului	Cultura	GAEC ce trebuie respectat	SMR ce trebuie respectat ^{*)}
1	ARABIL	cereale pt. boabe, leguminoase pt. boabe, plante industriale, tuberculifere, rădăcinoase, legume proaspete, pepeni, flori și plante ornamentale, pajiști temporare	GAEC 1, GAEC 5.1-5.2, GAEC 4, GAEC 6.1-6.2, GAEC 7.1-7.2, GAEC 2 și GAEC 3	1, 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13
2	PAJIȘTI PERMANENTE	pășuni naturale fânețe naturale	GAEC 5.2, GAEC 7.1-7.2-7.3, GAEC 6.2, GAEC 2 și GAEC 3	1, 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13
3	CULTURI PERMANENTE	pomi fructiferi, castani, nuci, aluni și alte specii înrudite, hamei arbuști fructiferi, pepiniere pomicele, forestiere, alte pepiniere, terenuri în pregătire pentru livezi, vii, vii pe rod cu struguri pt. vin, masă, vii tinere neintrate pe rod, pepiniere viticole, altele.	GAEC 1, GAEC 5,2, GAEC 7.1-7.2-7.3^{**)}, GAEC 2, și GAEC 3	1, 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13

^{*)} **SMR 5-9 și SMR 11-13 se aplică și se verifică la nivel de exploatație.**

^{**)} **GAEC 7.3 - În cazul Livezilor tradiționale utilizate extensiv**

CAP. IV. Controlul respectării de către fermieri a normelor de ecocondiționalitate

La depunerea cererii de plată, fermierul semnează pe formularul acesteia, la **Cap. V.2. ANGAJAMENTE ȘI DECLARAȚII – NORME PRIVIND ECOCONDIȚIONALITATEA**, că a luat cunoștință de cerințele de ecocondiționalitate și se angajează să le respecte pe întreaga suprafață a exploatației.

La digitizarea parcelelor, în aplicația IPA ONLINE, fermierul este avertizat asupra respectării următoarelor norme de ecocondiționalitate:

- 1 - GAEC 5.1 – prezența blocurilor fizice cu panta $\geq 12\%$;
- 2 - GAEC 5.2/GAEC 7.2 – prezența blocurilor fizice care conțin terase;
- 3 - GAEC 6.1 – floarea soarelui cultivată în anii anteriori pe același amplasament;

4 - GAEC 1 / SMR 1 – prezența apelor de suprafață, în vecinătatea cărora trebuie înființate benzi/fâșii de protecție și pe care nu trebuie aplicate îngrășăminte și produse de protecția plantelor;

5 - SMR 2 și SMR 3 – exploatarea se află în arii naturale protejate, cu restricții pentru practicarea activităților agricole: arie de protecție specială avifaunistică (SPA), arie naturală protejată de interes comunitar (SCI), zonă de conservare specială, zonă de protecție strictă, zonă de protecție integrală, parc național, parc natural, rezervație științifică.

De asemenea, la depunerea cererii, fermierul semnează că **este de acord cu efectuarea controlului** de către inspectorii APIA, ANF și ANSVSA. Scopul controlului pe teren este acela de a verifica, la fața locului, datele declarate de fermier în cererea de plată, precum și respectarea condițiilor de eligibilitate și a normelor de ecocondiționalitate, pentru a asigura că plățile pe suprafață sunt acordate conform prevederilor legislației europene și naționale.

Controlul pe teren se face pe baza unui plan de eșantionare a fermierilor, elaborat de APIA, iar selectarea cererilor ce urmează să fie verificate pe teren se face pe baza analizei de risc și a unor elemente de reprezentativitate a cererilor de plată depuse.

În principiu, potrivit legislației europene, **controlul este inopinat**, însă echipa de control **poate anunța fermierul** despre efectuarea controlului **numai dacă situația o impune**: parcela nu poate fi localizată sau dacă parcela este cultivată cu aceeași cultură ca și cea a vecinilor, delimitarea ei nefiind făcută prin semne distincte, este necesară pregătirea animalelor astfel încât să poată fi identificate, numărate ș.a.

În cazul controalelor la fața locului privind cererile de ajutor sau de plată pentru animale în cadrul măsurilor de sprijin pentru animale, preavizul nu depășește 48 de ore, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător.

În cazul în care **fermierul**, deși notificat, nu poate fi găsit la domiciliu, acesta **este obligat să împrumutnicească o altă persoană** în baza unei declarații pe propria răspundere și a unei copii după buletinul sau cartea de identitate a beneficiarului exploatarei.

Se verifică: eligibilitatea parcelelor, cultura existentă, limitele culturii, ale terenului agricol, respectarea normelor de ecocondiționalitate.

În timpul verificării exploatarei, fermierul trebuie:

- să indice inspectorului, dacă este cazul, unde sunt localizate parcelele (la fața locului sau pe hărți);

- să permită accesul inspectorului în exploatare pentru verificare: magazie cu produse de protecția plantelor, îngrășăminte, carburanți, platformă de gunoi de grajd, utilizare apă pentru irigații ș.a.

- să pună la dispoziția inspectorului informații și documente referitoare la control, de ex:

- documente care dovedesc utilizarea apei de irigații în cazul GAEC 2;
- caietul de agromediu pentru verificarea cerințelor specifice și de bază în cazul Măsurii 10, caietul de agricultură ecologică pentru Măsura 11, Registrul propriu de evidență a animalelor, Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor;
- documente care dovedesc utilizarea legală a produselor ce conțin substanțe periculoase utilizate în agricultură;
- alte documente cu privire la activitatea agricolă, suprafețele de teren și efectivele de animale din exploatare, solicitate de inspector.

Inspectorii de teren pot solicita informații în scris sau verbal cu privire la obiectul controlului, pot verifica documentele legate de obiectul controlului și să facă copii sau extrase după acestea.

După încheierea acțiunii de control clasic pe teren, inspectorul completează un raport de control, **fermierul având posibilitatea**, conform art. 41 (2) din Regulamentul (UE) nr. 809/2014, **de a-l semna**, atestând prezența sa la control, **și de a adăuga observații sau obiecții** privitoare la neregulile constatate.

ATENȚIE! În cazul în care fermierul nu permite efectuarea controlului pe teren sau agrează fizic sau verbal inspectorul, cererea de sprijin va fi respinsă de la plată. În plus, potrivit Ordinului MADR de aprobare a sistemului de sancțiuni pentru măsurile 10, 11 și 13, **beneficiarului i se vor recupera toate sumele acordate până la momentul respectiv pentru toate angajamentele încheiate pe măsura respectivă.**

Inspectorul va consemna aceste fapte în raportul de control.

Referitor la pregătirea controlului SMR 6-8 (Identificarea și înregistrarea animalelor) și SMR 11-13 (Bunăstarea animalelor)

Pentru eficiența și operabilitatea controlului, **fermierii cuprinși în eșantionul de control vor ține, la data controlului, animalele închise în padocuri sau grajduri**, astfel încât inspectorii să poată verifica ușor mijloacele de identificare aplicate acestora. Toate animalele deținute de fermier se vor ține la momentul controlului, în măsura în care este posibil, în aceeași locație.

Registrul exploatației va fi pus la dispoziția inspectorilor în locația în care se află animalele, astfel încât inspectorii să poată compara datele înscrise în acesta și realitatea din teren. Registrul exploatației este reprezentat de colecția de formulare remise proprietarului de medicul veterinar de liberă practică împuternicit, iar acestea vor fi îndosariate în ordine cronologică.

Pașapoartele bovinelor deținute în exploatația fermierului controlat vor fi puse la dispoziția inspectorilor în locația în care se găsesc animalele, astfel încât inspectorii să poată compara datele înscrise în acestea, datele înregistrate în Baza Națională de Date și realitatea din teren.

APIA efectuează controlul și supracontrolul SMR 1-3 și GAEC 1-7, ANF efectuează controlul și supracontrolul SMR 10, iar ANSVSA efectuează controlul și supracontrolul SMR 4-9 și al SMR 11-13.

Autoritatea responsabilă de coordonarea activității privind controlul respectării normelor de ecocondiționalitate în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri este APIA.

Pe site-ul APIA (<http://www.apia.org.ro/ro/materiale-de-informare/materiale-informare1484830750>) există postate *Ghidul fermierului privind ecocondiționalitatea, Ghidul de identificare a principalelor buruieni ce constituie „vegetația nedorită” pe pajiști, Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, Ghidul de bune practici de utilizare în siguranță a produselor de protecția plantelor*, precum și alte materiale de informare pentru fermieri cum ar fi formularul de cerere de plată, aplicația IPA online ș.a.

Pe site-ul MADR (<http://www.madr.ro/pndr-2014-2020/implementare-pndr-2014-2020/masuri-de-mediu-si-clima.html>) sunt postate materiale cu **informații relevante privind implementarea măsurilor de mediu și climă ale PNDR 2014-2020**. Aici fermierii pot găsi informații utile referitoare la obligații în cadrul angajamentelor de agro-mediu și climă (Măsura 10), agricultură ecologică (Măsura 11) și pentru plăți acordate în zonele afectate de constrângeri naturale (Măsura 13), referitoare la standardele ecocondiționalitate și cerințele de bază aplicabile.

Pentru **informații suplimentare privind normele de ecocondiționalitate** ce trebuie respectate în cadrul anumitor scheme și măsuri de sprijin și legislația aferentă acestora, fermierii se pot adresa:

- **centrelor locale sau județene APIA** la care au depus cererile de plată (<http://www.apia.org.ro/ro/centre-judetene-apia>);
- **agențiilor județene de protecția mediului din cadrul ANPM** (www.anpm.ro/), respectiv **MMAPI** (www.mmap.ro),

- **direcțiilor județene sanitare veterinare din cadrul ANSVSA** (www.ansvsa.ro/),
- **oficiilor fitosanitare județene din cadrul ANF** (www.madr.ro/docs/fitosanitar/personal-unitati-fitosanitare-judetene-decembrie-2013.pdf),
- **biroului Controlul comercializării și utilizării produselor de protecție a plantelor, din cadrul ANF** (<http://www.madr.ro/controlul-produselor-de-protectie-a-plantelor-post-omologare.html>),
- **biroului Protecția plantelor și carantină fitosanitară din cadrul ANF** (www.madr.ro/fitosanitar),
- **biroului Omologare produse de protecție a plantelor din cadrul ANF** (www.madr.ro/fitosanitar),
- **structurilor de consultanță, extensie și formare profesională din cadrul direcțiilor pentru agricultură și centrelor locale de consultanță agricolă** (<http://www.madr.ro/consultanta-extensie-si-formare-profesionala/date-de-contact-consultanta-agricola.html>)
- **oficiilor județene pentru finanțarea investițiilor rurale (OJFIR) din cadrul AFIR** (<http://www.afir.info/>),
- **direcțiilor pentru agricultură județene și a municipiului București din cadrul MADR** (www.madr.ro).

Pentru informații privind schemele și măsurile de plată și legislația aferentă, precum și pentru reclamații privind deciziile de plată emise, fermierii se vor adresa centrelor locale sau județene APIA la care au depus cererile de plată.

Pentru reclamații referitor la controlul SMR 4-9 și SMR 11-13, fermierii se pot adresa Direcțiilor Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor județene și a Municipiului București.

Pentru reclamații referitor la controlul SMR 10, fermierii se pot adresa Oficiilor Fitosanitare Județene (www.madr.ro/docs/fitosanitar/personal-unitati-fitosanitare-judetene-decembrie-2013.pdf).

CAP. V. REGIMUL JURIDIC AL CONFLICTULUI DE INTERESE / INCOMPATIBILITATE

Funcționarii publici au obligația respectării regimului juridic al conflictului de interese și de incompatibilitate potrivit prevederilor Manualului de procedură privind evitarea conflictului de interese și de incompatibilitate în APIA”.

CUPRINS

Introducere	1
Cap. I. SCHEMELE DE PLATĂ ȘI MĂSURILE DE SPRIJIN	1
CAP. II. LEGISLAȚIA PRIVIND ECOCONDIȚIONALITATEA	4
Legislație europeană	4
Legislație națională	5
Definiii	5
Abrevieri	7
CAP. III. NORMELE PRIVIND ECOCONDIȚIONALITATEA	8
SMR 1 -Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole	11
GAEC 1 -Crearea/menținerea benzilor tampon (fâșiilor de protecție) în vecinătatea apelor de suprafață ..	18
GAEC 2 -Respectarea procedurii de autorizare, în cazul utilizării apei pentru irigații în agricultură	19
GAEC 3 -Protecția apelor subterane împotriva poluării	19
GAEC 4 -Acoperirea minimă a solului	20
GAEC 5 -Gestionarea minimă a terenului care să reflecte cond. locale specifice pentru limit. eroziunii	21
GAEC 6 -Menținerea nivelului de materie organică din sol, inclusiv interdicția de a incendia miriștile arabile	23
SMR 2 -Conservarea păsărilor sălbatice	24
SMR 3 -Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică	25
GAEC 7 -Păstrarea elementelor de peisaj	26
SMR 4 -Principii și cerințe generale ale legislației alimentare și proceduri în domeniul siguranței produselor alimentare	30
SMR 5 -Interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor	35
SMR 6 -Identificarea și înregistrarea suinelor	36
SMR 7 -Identificarea și înregistrarea bovinelor	38
SMR 8 -Identificarea și înregistrarea animalelor din speciile ovină și caprină	39
SMR 9 -Prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme de encefalopatii spongiforme Transmisibile (EST)	41
SMR 10 -Introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor	42
SMR 11 -Norme minime privind protecția vițelilor	46
SMR 12 -Norme minime de protecție a porcinelor	48
SMR 13 -Protecția animalelor de fermă	51
Aplicabilitatea normelor de ecocondiționalitate pe categorii de folosință a terenului și cultură	54
CAP. IV. Controlul respectării de către fermieri a normelor de ecocondiționalitate	54
CAP. V. Regimul juridic al conflictului de interese / incompatibilitate	57
CUPRINS	58